СІЧЕНЬ

1988

ISSN 0132-4462

№ 1

перець

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

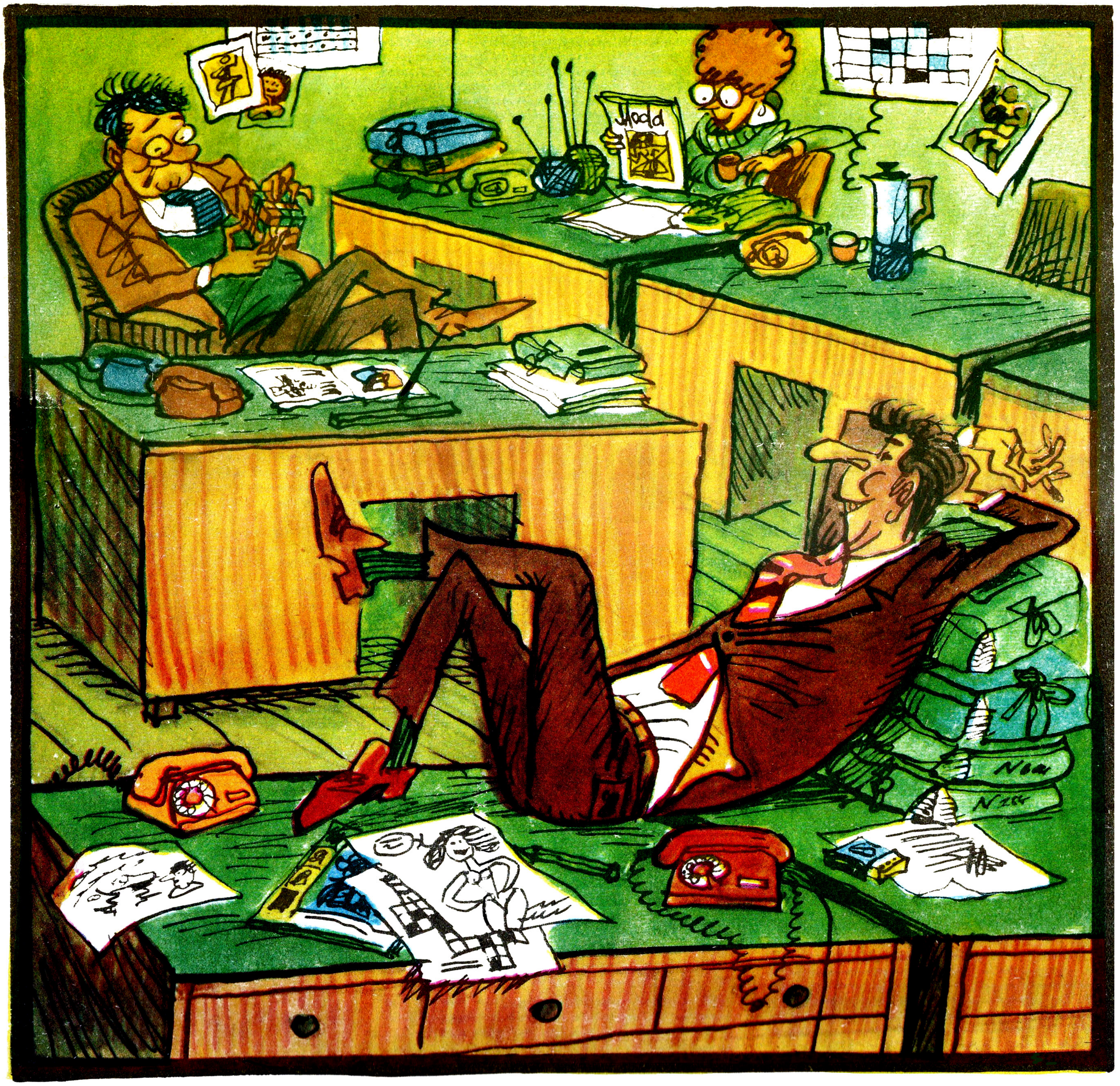

— А пригадуєш, яка тіснота була у нас до скорочення штатів?!.

Горлохват

або Історія вознесіння жмеринського великомученика, замішана на містиці та інших незбагненних речах

ГЛАВА ПЕРША, МАЙЖЕ ЕПІСТОЛЯРНА

У липні минулого року голова ради ветеранів 375-го окремого зенітного артилерійського дивізіону П. Кисельов, а також редакція журналу «Перець» одержали письмовий зойк душі Є. М. Карого — сина фронтовика, захисника міста Жмеринки Миколи Никифоровича Карого. У ньому Євген Миколайович з глибоким смутком сповіщав, що його батько не зможе взяти участь у традиційній зустрічі однополчан, оскільки 8 серпня 1985 року «загинув у нерівному двобої з ворогами перебудови, яка відбувається у нашій країні і в місті Жмеринці».

Смертельного удару Миколі Никифоровичу завдав начальник Жмеринського вагоноремонтного заводу В. Т. Чорний — виконавець волі зломників, усіх місцевих керівників-комуністів на чолі з першим секретарем міськкому партії В. С. Куликом. Завдав, відмовивши Євгенові Миколайовичу у прописці в трикімнатній квартирі самотнього батька — ветерана заводу. Микола Никифорович не витримав такої наруги і наклав на себе руки, пришпиливши собі на груди власну заяву з проханням прописати до нього єдиного сина і вбивчою резолюцією начальника: «Відмовити!»

Ще не встигла просохнути земля на могилі фронтовика, як знавісніла адміністрація того ж таки вагоноремонтного заводу заходилася втілювати в життя свій наступний брудний і підлий намір: позбавивши життя захисника Жмеринки, позбиткуватися і над його єдиним сином та синовою сім'єю. З цією метою вона, адміністрація, подала до міського суду глибоко незаконний, зате погоджений з усіма жмеринськими партійними, радянськими та правоохоронними інстанціями позов, нахабно зажадавши позбавити Євгена Миколайовича, його дружину Світлану Антонівну і двох їхніх синів — майбутніх захисників Вітчизни — будь-яких прав на батьківську оселю, в якій вони з невеличкою перервою проживали хтозна-відколи, і, таким чином, виставити Карих за межі Жмеринки.

За прямою вказівкою вищезгаданих номенклатурних змовників закоренілий хабарник суддя Петрашек — родич такого ж закоренілого кримінального злочинця, голови профкому вагоноремонтного заводу М. О. Полиця — з вірнопідданською слухняністю і садистичним задоволенням ухвалив рішення позбавити Є. М. Карого права на трикімнатну квартиру № 10 по вулиці Комарова, 44.

Внаслідок цього мерзотного свавілля комуніст, спеціаліст з вищою освітою Є. М. Карий, його дружина, теж фахівець з вищою освітою, і їхні дітишколярі залишилися бездомними, що, само собою зрозуміло, потягло за собою іншу драматичну ситуацію: батьки не могли влаштуватися на роботу, і перед сім'єю Карих замаячила перспектива голодної смерті; окрім того, бездомні діти виявилися відлученими від джерела знань, оскільки їх, не прописаних у Жмеринці, відмовилися прийняти до школи.

Залишившись, як коник-стрибунець, просто неба, Євген Миколайович насамперед подбав про те, щоб його сини, майбутні захисники Вітчизни, в люту зимову тремтінь мали хоч який-небудь дах над головою. Мобілізувавши рештки фінансових ресурсів, він вдався до перевіреного негодою методу туристів — розпнув у дворі будинку № 44 намет. А подбавши про дах, пішов по партійних, радянських та правоохоронних інстанціях, вишкірених проти нього у несамовитому бажанні за будь-яку ціну відібрати у сім'ї сина фронтовика трикімнатну квартиру,— пішов, щоб спробувати не лише реанімувати у змертвілих від бюрократизму душах представників цих інстанцій святу пам'ять про тих, хто відстояв для прийдешніх поколінь мирне небо, а й донести до їхньої свідомості думку, що перебудова повинна відбуватися не тільки у нашій країні, а й у місті Жмеринці.

Це велике і невимовно важке ходіння скінчилося тим, що помічник прокурора міста для ще більшого жаху спустив на дружину Євгена Миколайовича вівчарку,-а ті ж таки оскаженілі від вседозволеності і безкарності керівники партійних та радянських органів, гидливо скособочивши фізіономії, безапеляційно вихлюпнули: «Ми — не біржа праці для безробітних!»

За антиперебудовними словами послідували антиперебудовні ж дії. До намету, напнутого не так при допомозі мотузків, як натягнутих до крайньої межі нервів, оперативно прибули наряд міліції та дружинники з вагоноремонтного заводу і, всупереч розпачливому опору бідолашних бездомних, позбавили їх навіть символічного даху над головою. Другий намет, воздвигнутий при допомозі тих же нервів і на милостиню, пожертвувану колишніми сусідами, спіткала така ж печальна доля, після чого зацькований Євген Миколайович перевів сім'ю на завчасно підготовлені позиції — у сарай, де вона й перебула досить-таки не скупу на морози минулу зиму. А сам, виснажений до краю морально і фізично, надовго зліг у лікарню.

Та на цьому гіркі поневіряння Карих не скінчилися. Не встиг Євген Миколайович оклигати, як за нього взявся заохочуваний першим секретарем міськкому партії Куликом інший патентований жмеринський шахрай, хабарник і вірний захисник усілякої місцевої нечисті — голова парткомісії міськкому П. І. Шахинський. Одного дня він увірвався на відкриті партійні збори вагонопрокатного цеху, які саме тихо-мирно обговорювали якесь виробниче питання, і в ультимативній формі зажадав виключити Є. М. Карого з партії — за те, що він пише скарги і добивається покарання винних у передчасній смерті захисника Вітчизни і міста Жмеринки. Та оскільки комуністи горою стали за Євгена Миколайовича, Шахинський вдався до підлого маневру — підказав голові зборів, щоб той виніс на голосування дві хитрі ухвали (на вибір): надавши Є. М. Карому квартиру, виключити його з членів КПРС, або, навпаки, виключивши Карого з партії, надати йому квартиру. Збитий з пантелику комуністи слухняно підняли руки. Проте, коли через кілька днів Євген Миколайович ознайомився з протоколом, він не знайшов у ньому про квартиру жодного слова.

На сімейній раді Карі вирішили вдатися до останнього шансу, гарантованого їм Конституцією: на виборах до місцевих Рад, що мали відбутися за кілька тижнів, не голосувати за продажну жмеринську кліку. Проте й тут можновладні керівники місцевої мафії їх випередили. Вони дали вказівку не включати Карих у списки виборців і таким чином остаточно позбавили Євгена Миколайовича та його дружину прав кожного радянського громадянина.

Та, незважаючи на всі напасті, закінчив Євген Миколайович листа на оптимістичній ноті: він з радістю чекає у гості і дорогих однополчан покійного батька, захисника Вітчизни та міста Жмеринки, і кореспондентів. Просить лише не ображатися, що прийме він їх біля паркану будинку, з якого його викинули на вулицю «нащадки посіпак німецьких окупантів».

ГЛАВА ДРУГА, ДОКУМЕНТАЛЬНА

Поки читач, приголомшений сповненою трагізму розповіддю Є. М. Карого, приходитиме до тями, хочемо розповісти ще одну історію, яка грунтується виключно на документах.

...Протягом тривалого часу з дверей і вікон однієї жмеринської квартири до сусідів долинали високоемоційні діалоги, які переконливо свідчили, що за тими дверима та вікнами сімейна ідилія не панує.

Запанувала вона влітку 1980 року.

Саме тоді в конторі далекого від Жмеринки радгоспу «Радянська земля» на Херсонщині з'явився середнього віку чоловік і запропонував свої послуги фахівця з вищою інженерною освітою. При цьому він підкреслив, що до виконання будь-яких покладених на нього обов'язків може приступити негайно, позаяк з попереднім місцем проживання, а саме — містом Жмеринкою — його особисто, а також його дружину, нічого більше не пов'язує. Для переконливості фахівець пред'явив свій паспорт із штампом жмеринської міліції про виявлення. На делікатне запитання, що покликало його — корінного городянина — у неозорі південні степи, гість, зарум'янившись, розтлумачив: окрім бажання зробити вагомий внесок у виконання Продовольчої програми, до цього спонукали сімейні обставини. Мовляв, як це інколи трапляється, його рідна мати незлюбила його ж рідної дружини, а тому під одним дахом їм стало тісно.

Розчулені готовністю жмеринського мігранта самовіддано попрацювати на сільськогосподарській ниві, місцеві керівні аграрії, не вагаючись, призначили його інженером-механіком відділення, його дружину — завідуючою лабораторією, а сім'ї в цілому надали добротний житловий будинок із присадибною ділянкою.

Оточивши новоприбулих такою увагою та піклуванням, радгоспівські керівники сподівалися, що дипломовані фахівці уже невдовзі стануть одними з гарантів дальшого зміцнення економіки «Радянської землі» і взірцем для рядової громади.

Однак ці сподівання досить швидко розвіялися, як ранковий серпневий туман. Кар'єра глави сім'ї розвивалася у зворотному напрямку і через п'ять років завершилася на скромній посаді слюсаря. Його внесок у виконання Продовольчої програми вичерпується лаконічною партійною характеристикою, у якій, опріч даних про стрімке переміщення службовою драбиною згори донизу, зазначаються причини такого злету навпаки: «...не зумів зарекомендувати себе сумлінним працівником і хорошим спеціалістом; авторитетом серед робітників радгоспу не користувався, пасивно ставився до виконання партійних доручень; схильний до вживання спиртних напоїв».

Що ж до подруги життя, то її запалу вистачило лише на три роки, після чого вона склала з себе обов'язки зав. лабораторією, припинила будь-яку громадсько-корисну діяльність, а всю енергію спрямувала на з'ясування стосунків з корінними жителями села...

У перших числах серпня 1985 року радгоспний будинок, виділений свого часу перспективним фахівцям, сторожнів: колишній інженер-механік і колишня завідуюча лабораторією разом із дітьми виїхали до Жмеринки на похорон матері-свекрухи й більше сюди не повертались. За винятком короткочасного візиту глави сім'ї у вересні того ж року, протягом якого він хутко виконав усі паспортні формальності, після чого з неозорими херсонськими степами його вже ніщо не зв'язувало.

У проміжку ж між серпневим від'їздом тимчасових селян і згаданим короткочасним вересневим візитом, а саме — 12 серпня, до заступника начальника Жмеринського вагоноремонтного заводу Ю. Л. Лаграна завітало подружжя дипломованих фахівців і поклало йому на стіл заяву, написану від імені одного з ветеранів заводу. У ній ветеран просив адміністрацію прописати на його житлоплощі синову сім'ю — тобто цих же фахівців та їхніх дітей.

— Даруйте,— дещо розгублено мовив заступник, на якого від заяви повіяло містикою. — Але ж, наскільки мені відомо, ваш батько помер одразу ж після матері — восьмого числа!..

— Нам це також відомо,— скорботно погодилося подружжя. — А ви на дату гляньте, на дату!

Заступник глянув. Під листом, написаним явно не рукою ветерана заводу, чітко синіло: 7 серпня.

— А що вас, власне, дивує? — трохи роздратовано запитав син ветерана, помітивши спантеличеність заступника. — Хіба тато не міг під час поминок потурбуватися про себе, мене і квартиру? От він і потурбувався.

— Але ж ви живете і працюєте десь зовсім в інших краях,— зауважив заступник. — Це по-перше. А по-друге — такі питання вирішує начальник заводу, а він у відпустці. Отже, почекаємо...

Однак чекати ветерановому нащадкові не хотілося. Хотілося якомога швидше легалізуватися у трикімнатній батьковій квартирі. А тому, як ми вже згадували, у темпі розпрощавшись із херсонським радгоспом'і покинувши тамтешнє житло, синаша капітально влаштувався у заводському будинку і став готуватися до можливого судового двобою з вагоноремонтниками.

І він — двобій — не забарився. Оскільки адміністрація заводу мала усі законні підстави не дарувати меткому нащадкові самочинно захопленої квартири. Адміністрація пам'ятала, що в черзі на одержання житла стоять понад двісті сімей заводчан...

Така от документально зафіксована історія сталася у місті Жмеринці. І якщо читач, приголомшений трагізмом першої глави, уже заспокоївся і прочитав другу, то не сумніваємося, що тепер його охопило справедливе обурення неправедними діями нахрапистого нащадка.

Нам лишається тільки уточнити, що жертва свавілля жмеринських високопоставлених чиновників і нахрапистий нащадок — одна й та ж сама особа: Євген Миколайович Карий.

ГЛАВА ТРЕТЯ, НАВКОЛОМОРАЛЬНА

«НАДЬКА! ЦЕ ПИСЬМО ПОСИЛАЄ ТОБІ З ТОГО СВІТУ КАРИЙ МИКОЛА. ЯК ТОБІ ТАК ЗАХОТІЛОСЯ ЖИТИ У МОЇЙ КВАРТИРІ, ТО Я ТОБІ ЇЇ ВСТУПЛЮ. ПРИХОДЬ НА ЦВИНТАР ТА Й ПОМІНЯЄМОСЬ КВАРТИРАМИ. ЗАПОМНИ, ЗМІЮЧКА, КОЛИ ТИ ПОСМІЄШ ПРИЙТИ У МОЮ КВАРТИРУ, ТО ЦЕЙ ДЕНЬ БУДЕ У ТЕБЕ ОСТАННІЙ. ЯК МОЇ ДІТИ І ОНУКИ МУЧАЦЯ, ТО Й ТВОЇ БУДУТЬ СИРОТАМИ МУЧИТИСЬ. Я ТОБІ ЦЕ ОБІЦЯЮ ДУЖЕ СКОРО. ПОКІЙНИК».

Таке послання буцімто з того світу, оздоблене любовно вимальованим гробом і хрестом над ним, одержала жінка — мати кількох дітей, який вагоноремонтний завод після завершення суду запропонував на законних підставах квартиру № 10 по вулиці Комарова, 44.

Коли ми знайомилися з цим згустком злоби і ницості, у нас, чесно скажемо, мурашки по спинах бігали. І не від містичного жаху, бо й не атеїстові зрозуміло, що покійний Микола Никифорович Карий — справді фронтовик, ветеран праці, який чесно прожив своє життя,— до тих мерзотних погроз не має аніякісінького відношення. Якось не по собі було від усвідомлення того, в яку моральну безодню залюбки скачуть люди, охоплені шкурницькими пристрастями й заслiплені несамовитим бажанням урвати те, що їм не належить і чого вони не заробили. Заради цієї мети пускається в хід усе: від глумління над пам'яттю батьків і спекуляції дітьми, запротореними на зиму в холодний сарай, до кримінальних інсинуацій на адресу службових осіб, які, виходячи з букви закону і духу справедливості, відмовилися задовольнити нахабне зазіхання на права тих вагоноремонтників, хто віддав заводові не один десяток років і заслужив поліпшення житлових умов.

Передбачаємо запитання поміркованого читача: а куди ж Карим було діватися? Ну, нехай вчинив Є. М. Карий дурницю, поспішивши вибратися з радгоспного будинку, але ж діти не повинні відповідати за безглузді вчинки своїх батьків! Чому вони мусять страждати? Хіба хоч би по відношенню до них не варто було продемонструвати гуманність, не прирікати їх на сарайне животіння?!

Та в тім-то й річ, що прирекли їх рідні татусь і матуся. Допомагаючи Євгенові Миколайовичу у його епістолярній творчості, Світлана Антонівна Кара настільки захопилася добором найобразливіших і найдошкульніших епітетів та порівнянь для охарактеризування керівників міста і вагоноремонтного заводу, що забула згадати, за якою адресою вона була увесь час прописана у Жмеринці. Ця забудькуватість пояснюється дуже просто: свого часу Світлані Антонівні дісталася у спадщину частина будинку, що належала матері і мешканцем якої вона до останнього часу вважалася.

Змальовуючи жорстокість і бездушність «батьків» Жмеринки, Карі уперто відмовлялися доповнювати цей груповий портрет вельми красномовним штрихом: іще восени 1986 року, виходячи саме з інтересів дітей, міськрада прийняла рішення надати сім'ї Карих — як виняток, до розв'язання їхнього житлового питання,— однокімнатну квартиру по вулиці Горького (з газом, водопроводом), безплатно виділила паливо. Милостиво погодившись оглянути помешкання, Світлана Антонівна пообіцяла заступникові голови мськвиконкому С. І. Микичурі, що порадиться з чоловіком. За ордером вони так і не з'явилися, продовжуючи творити із своїх аж ніяк не світлих образів лики безневинних великомучеників, переслідуваних «ворогами перебудови».

Один із них — начальник вагоноремонтного заводу Чорний В. Т. Читач, певно, уже зрозумів, яке відношення має Володимир Тимофійович до трагічної кончини батька Карого. Стара, хвора людина не пережила смерті дружини і по-своєму розпорядилася власним життям. Але не було у нього на грудях ніякої заяви з резолюцією начальника заводу. Не було перед тим ніяких митарств заслуженого ветерана, поневірянь по заводських керівних кабінетах. Не було нічого з отого жахливого і незбагненного, про що волав Є. М. Карий у листах до батькових однополчан і до нашої редакції. Як визнав сам Євген Миколайович (дивлячись на нас просто-таки святими голубими очима, в яких при найбільшому бажанні неможливо було помітити бодаї іскорки совісності), усі ці вигадки він нагромаджував з одним точним розрахунком: знаючи, яку реакцію у громадськості може викликати змальоване ним знущання над ветераном, він не сумнівався, що на зойки його душі тут же примчать численні комісії, і зацьковані перевірками «вороги перебудови» покірно підніматимуть руки перед його домаганнями.

Єдине, до чого керівництво заводу таки має найбезпосереднішe відношення,— так це до конкретних спроб хоч якось пом'якшити ситуацію, в яку втягли самі себе і своїх дітей Карі. Зокрема, начальник заводу особисто просив одного з робітників тимчасово прописати у себе Карих, щоб можна було взяти Євгена Миколайовича на роботу. Заводський профком виділив йому матеріальну допомогу. Діти Карих безплатно відпочивали у заводському ж піонерському таборі. Сам Євген Миколайович не злiг у лікарню від фізичного та морального виснаження, як про це він плакався у листі до редакції, а навпаки — його туди поклали після медичного обстеження на цьому ж таки вагоноремонтному заводі перед тим, як оформити його сюди на роботу. Поклали з діагнозом, котрий не має ніякого відношення до двобою з бездушними і жорстокими — за його словами — жмеринськими бюрократами...

Вливши після лікування у колектив вагоноремонтників, Євген Миколайович не лише не припинив, а ще інтенсивніше продовжив обливати брудом керівників цього колективу і паралельно — фактично всіх відомих йому на прізвища представників партійних, радянських і правоохоронних органів міста.

Апогеєм його збоченої уяви про моральність і етику члена партії можна вважати лист, з яким Є. М. Карий звернувся до Центрального Комітету КПРС. У ньому він виклав свою історію у ще зловіснішій інтерпретації, а викладши, заявив досліdно таке: «Я виходжу з членів КПРС, членом якої був з 1976 року, і вступаю в секту «християн-євангелістів»... Я зрозумів, хто мої друзі, а хто недруги».

Саме цією заявою пояснюється поява на партійних зборах вагонопрокатного цеху голови парткомісії міськкому П. І. Шахинського, який — за формулюванням Карого — шахрайським робом «спантеличив» комуністів і домігся витурення Євгена Миколайовича із членів КПРС.

Те, що його витурили з партії,— абсолютна правда. Бо інакше й бути не могло. Комуністи цеху однозначно визначили, хто насправді шахрай. Шахрай і спекулянт партійним квитком...

Проте й донині Є. М. Карий так нічого і не зрозумів. Або ж — не побажав зрозуміти. І донині в усі усюди клепле він свої «викривальні» супліки, представляючись не інакше, як безпригульним і виключеним із партії борцем за перебудову. І донині їдуть у Жмеринку різного рангу комісії, сіючи паніку серед буквально затероризованих Карим та його половиною міських властей і адміністрації вагоноремонтного заводу.

Карий — щасливий. Він — на п'єдесталі великомученика. І як не дивно й незбагненно, знайшлися люди, які його туди підсадили...

ГЛАВА ЧЕТВЕРТА, П'ЄДЕСТАЛЬНА

Навіть далекому від юриспруденції читачеві, гадаємо, зрозуміло, що відстань між написаним Карим та розісланим по високих інстанціях і дійсним станом речей виміряти можна лише при допомозі Кримінального кодексу. Але, як ми пересвідчилися, побувавши у Жмеринці, навіть у правоохоронних органах про нього — кодекс — бояться й згадувати. Й не без підстав.

Справа у тому, що місцева громадська думка — значною мірою на боці великомученика Карого. І спирається вона на три номери республіканської газети «Радянська освіта».

[Закінчення на стор. 4].

ГОРЛОХВАТ НА П'ЄДЕСТАЛІ

(Початок на стор. 2—3).

Протягом останніх двох років ця газета пером свого позаштатного кореспондента Олександра Сугака вимальовувала похмуру картину суцільної корупції, хабарництва і кругової поруки, які начебто процвітали і процвітають у керівних колах Жмеринки. У публікаціях 1986 року — «Покарання... без злочину» та «Злочин без покарання» О. Сугак з неймовірною легкістю, якій позаздрили б навіть юристи суперкласу, каменя на камені не залишив від двох кримінальних справ, а також від тих, хто, на його думку, їх сфабрикував і довів до вироків.

На ці виступи «Радянська освіта» одержала відповіді, у яких аргументовано ставилося під сумнів юридична грамотність автора і його журналістська добросовісність. Редакція зробила вигляд, що ніяких відповідей не одержувала.

Зате переповнений бажанням врятувати власне реноме О. Сугак зачастив до Жмеринки, збираючи усе, що тільки могло прислужитися для подальшої компрометації місцевих керівників і реабілітації газети. Ось так у поле його зору потрапив Євген Миколайович Карий.

16 червня 1987 року, за п'ять днів до виборів у місцеві Ради, «Радянська освіта», не пошкодувавши газетної площі, зробила черговий залп по жмеринських «ворогах перебудови». У великій статті «Незавершена історія» О. Сугак дуже емоційно переспівав версію Є. М. Карого, представив його ще однією жертвою беззаконня та чиновницького свавілля, а за одним рипом вивалив в одну купу цілий лантух чуток, пліток, домислів і пересудів, які йому вдалося зібрати під час попередніх кавалерійських наскоків на Жмеринку.

Ми далекі від думки, що жмеринські установи та організації непорочні у своїй діяльності, як діва Марія. І якщо процідити крізь сито об'єктивності усе, гамузом викладене О. Сугаком у «Незавершеній історії», то кілька пшонин істини таки залишиться. Однак приписати О. Сугаку лаври першовідкривача фактів порушень ми б не відважились, оскільки за тими фактами вжито заходів було ще до крикливо-сенсаційного виступу газети.

Єдине, чого, на нашу думку, добилася «Радянська освіта»,— так це те, що під час виборів номером газети з «Незавершеною історією» розмахували, мов прапором, усі, кому, власне, глибоко начхати і на демократизацію, і на гласність, і на перебудову,— ті, хто намагається використати і гласність, і демократизацію, і перебудову у своїх корисливих цілях та для зведення особистих рахунків...

ГЛАВА П'ЯТА, ЗАВЕРШАЛЬНА

Уважний читач, напевне, звернув увагу на те, що ми з якогось моменту перестали згадувати про безпритульність сім'ї Карих. Хоч самі вони, ще раз наголосимо, репетують про неї і сьогодні.

Наша стриманість пояснюється дуже просто. Нам достеменно відомо, що останній свій зойк душі Євген Миколайович і Світлана Антонівна переносили на папір, сидячи за столом у новій двокімнатній квартирі з кухнею, ванною і туалетом. При цьому вони побивалися, що у їхньому житті ніяких змін не відбулося, якщо не враховувати того, що їхню сім'ю увіпхнули в одну кімнату заводського гуртожитку. Побивалися і вимагали належної кари всім отим самим «номенклатурним змовникам», яких Карі називали поіменно у своїх попередніх писаннях. Від себе додамо: «змовникам», які, справедливо, як і всі нормальні люди, вважаючи, що діти не повинні відповідати за вчинки своїх батьків, виділили Карим квартиру в новому заводському будинку. Хоча цим, безумовно, відсунули давно очікуване новосілля комусь із заводчан, хто має незаперечно більше право на житло і має таких же дітей, які теж ні в чому не винні.

Але хіба донесеш усвідомлення цього до ума і серця горлохвата, підсадженого на п'єдестал страждальця і великомученика безвідповідальністю тих, хто перекручено тлумачить поняття «гласність» і «демократія»?

В. БОНДАРЕНКО,
В. ЧЕПІГА,
спеціальні кореспонденти «Перця».

Вінницька область.

ЯКБИ ЙОМУ СЛОВО ДАЛИ

Коли готувались до звітів,
Патякав Клепало Кузьма:
— На зборах пора заявити:
Порядку в колгоспі катма.
Щоб вигребти смітники наші,
Добрячої треба мітли.
Ото заварив би я кашу,
Якби мені слово дали!
Завфермою б дав прикурячки:
Якось нализався, мурло,
В корівнику став навкарачки,
Іще й на пісні потягло.
Такі там виводив бемолі,
Що тиждень корови ревли.
Згадав би йому ті гастролі,
Якби мені слово дали!
Тоді б агроному я врізав,
Що все протирає штани.
Приклеївся, бачте, до крісла —
Хоч трактором в поле тягни.
Із пальця висмоктує звіти,
Аби лише справні були.
Ех, змусив його б червоніти,
Якби мені слово дали!
А вже б голові перепало...
Зазнався у нас голова.
За руку вітався, бувало,
Тепер же, хамло, й не кива.
З бухгалтером щось там хімічать —
Дай волю — усе б розтягли.
Сказав би про це їм у вічі,
Якби мені слово дали!
...Проходили збори відверто,
Як зараз повсюди бува.
Нарешті, з пісочком протертий,
Востаннє підвівсь голова.
— За списком усі виступали,
Та чув я — розмови були —
Просився товариш Клепало,
Щоб тут йому слово дали.
То ми ж не якісь бюрократи.
Коли заперечень нема,
Хай скаже, як є що сказати...
Мов крейда, зробився Кузьма.
— Я... тільки... — промимрив під носа,—
Звернути увагу хотів,
Що в складі мишви розвелося,
Так, може, пустити котів...

По закутках грізні промови
В такого орла-молодця.
А варто надать йому слово,
То мекає, наче вівця.

Григорій ЄЛИШЕВИЧ.

м. Суми.

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

СИЛА ЗВИЧКИ

Горить хата. Б'ють на сполох.
Виють пси бентежно.
Мчать селом чоловіки
У бік... протилежний.
— Гей, куди це вас несе?
— Та до телефону,
Може, нам яку вказівку
Надішлють з району!

Антон ЛИН.

м. Гайсин
на Вінниччині.

● ● ●

МОЛОДІСТЬ — НЕ ЗАВАДА

Повернулася Маруся
З ярмарку до хати.
— А я, доню, вже й журюся,—
Зустрічає мати. —
Продавщиця молода ти,
Досвіду не маєш...
Обійшлось хоч без розтрати?
— І таке питаєш!
Торгувалось добре, мамо,—
Донька відказала. —
Повезла на двісті краму —
Триста вторгувала!

Володимир ДУГАР.

Мал. В. ЗЕЛІНСЬКОГО

— Звичайно, дорогувато, зате ж повечеряли по-людському...

ГУМОРЕСКА

Скоріше все робимо, прогресивніше, в темпі!

Раніше першачків до букварів через рік допускали, ручку в руку місяців через три давали, а то все паличками грались... Сьогодні усе в дитсадку! В підготовчій читають, у старшій пишуть кульковими ручками.

Причому читають не просто, не поперек, як ми, а вздовж,— вертикально і ще якимись там блоками. Швидкочитанням це зветься, чи швидкомовленням, точно не знаю. Але поки я репортаж про футбол прочитав, мій п'ятикласник том енциклопедії закінчив і за другий взявся. Скажи йому після цього щось, навчи! Рука не піднімається пасок узяти, бо обов'язково щось по-англійському втне, що по-нашому означає «непедагогічно»!

А пишуть як? Після дитсадка їм уже почерк правлять. Нас як вчили — пам'ятаєте? Спочатку пропис, потім зошит в косу, лише потім — у лінію. А за нахилом як слідкували! Особисто я низками двійки носив за нахили і за лінії волосні. Пам'ятаєте, вимагали, щоб ще й таке вимальовували? Тепер це ні до чого...

Стенографують, друкують, кодують! Спробуй розбери, що в нього у щоденнику написано, якщо там замість літер — значки, а поруч — крапки з рисками. Азбука Морзе та й годі! Рука не піднімається пасок взяти. Щось внутрішнє підказує, що це не зашкодить, але за що — конкретно не знаєш. Розгубленість від цього, невпевненість у собі і внутрішній дискомфорт. У сина це слово почув, що означає — точно не знаю, але відчуваю, що настрій мій воно змальовує правильно.

Згадайте, як ми рахували. Сімнадцять помножити на двадцять три, відняти десять, поділити на шість — скільки буде? Очі в стелю, пальці в потилицю, і мізкуй! Волосся дибки встає, вуха від напруги ворушаться, поки розв'яжеш, аркуш паперу в стовпчик спишеш. А ким, що не задай — відповідь через десять секунд! Оком не зморгнуть, вухом не поведуть, калькулятор ввімкнуть, клац, клац — і готово! Нам рахівницю у випускному класі показували, їм у першому ЕОМ дають. От і поговори з ним після цього на рівних, перевір у нього арифметику. Просто злість бере, але рука не піднімається, щоб пасок узяти, хоча щось внутрішнє підказує, що не завадить!..

От так воно в житті виходить: самі полегшуємо, потім ради дати не можемо. Прогресують вони із дня на день, ростуть, мов на дріжджах, фізично і розумово, про що говорять — не розбереш, що пишуть — не прочитаєш, як рахують — з рахівницею не перевіриш. От і виховуй його після цього, себе у приклад постав. Пасок у руки береш і зразу ж його кладеш на місце! Бо, по-перше, не знаєш, за що, хоча внутрішньо відчуваєш, що не завадить, а по-друге, зразу ж слова ті англійські згадуєш, що по-нашому означають — «непедагогічно!»

Юрій МОСТОВИЙ.

м. Вінниця.

Мал. О. КОХАНА

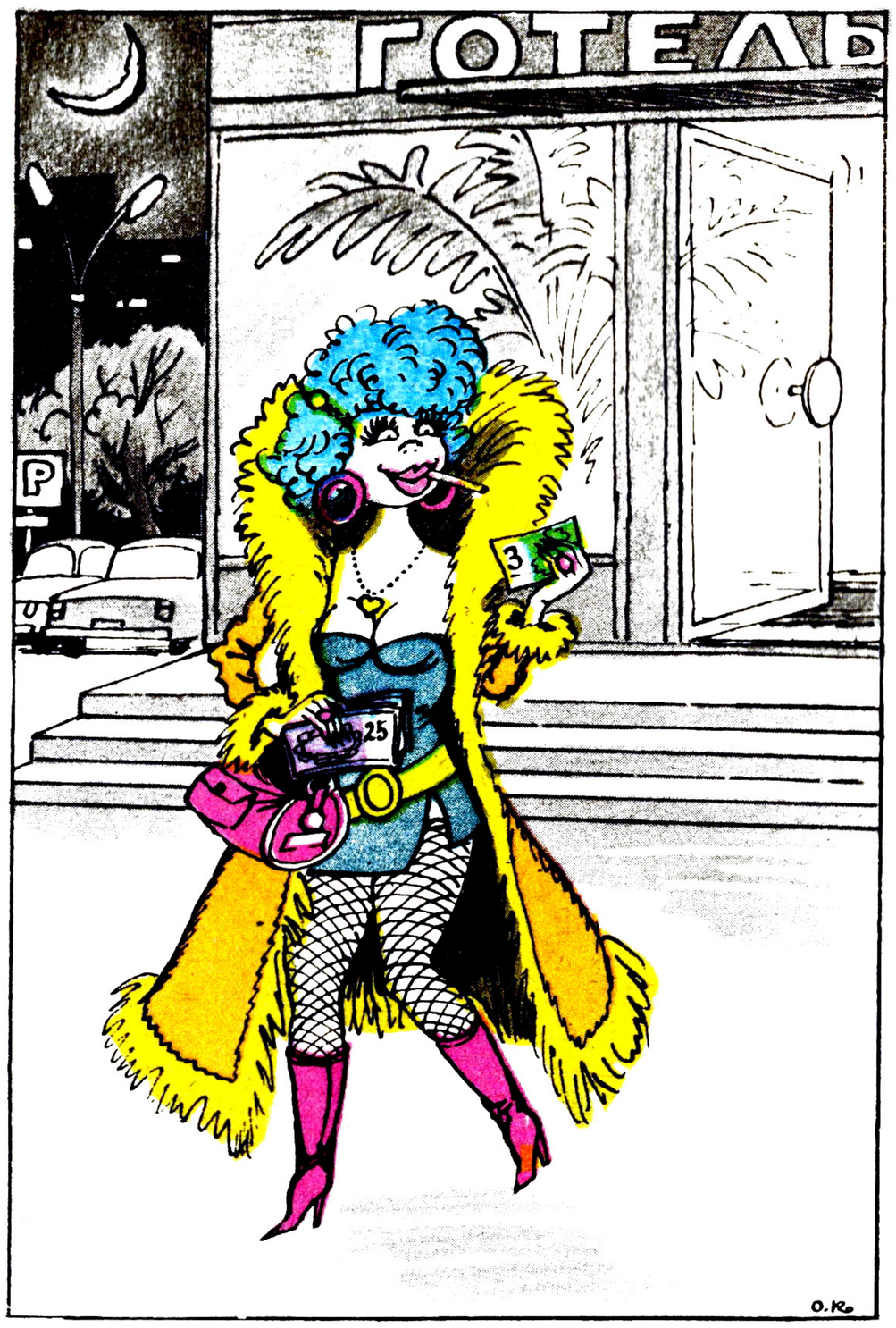

— А цю троячку перекажу в Дитячий фонд, бо десь же й моє в дитбудинку виховується...

Мал. В. СОЛОНЬКА

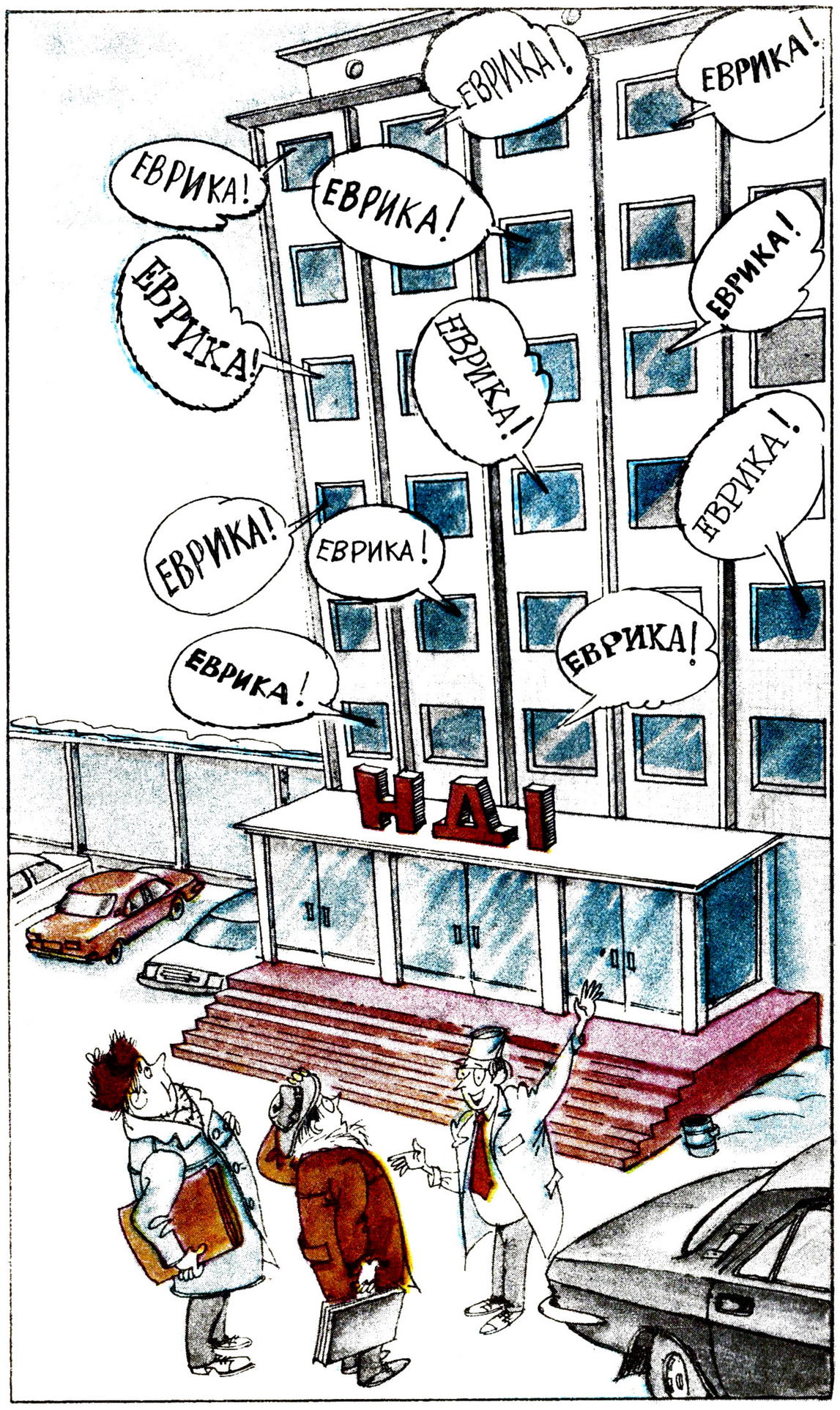

— Он чуєте?! А ви хочете наш інститут ліквідувати...

КОРОТКО КАЖУЧИ

● *Новий рік: «Добре старому року — він увійшов в історію!»*

● *Головна цінність Нового року в тому, що можна розпочати все спочатку.*

● *Ліс рубають? Отже, скоро Новий рік.*

● *Якщо Дід Мороз знає собі ціну,— він з бюро добрих послуг.*

● *Новорічні жарти Діда Мороза виявилися з бородою.*

Геннадій КОСТОВЕЦЬКИЙ,
Олег ПОПОВ.

● Нахилу ні до чого не було, зате як умів кланятись.

● У декого нива життя — суцільна теплиця.

● «У нас із дубом спільний корінь»,— гордо говорив опеньок.

Микола ЛЕВИЦЬКИЙ.

м. Київ.

Телефоне

ГУМОРЕСКА

Аеропорт гудів, мов вулик. Злітну полосу оповив густий туман. Гучномовець охрип оголошувати затримки рейсів. То на годину, то на дві... Пасажири лаялися: проклинали погоду, Аерофлот, із яким лиха година надала їм зв'язатися, Новий рік, що настає так недоречно... І взагалі, розносили «цю діру», де волею погоди доведеться скніти ще невідомо скільки.

Сидір Федосійович Катречко вже добрих шість годин м'яв на колінах свою «нутрію», переминався з ноги на ногу, то знімав дублянку після оголошення чергової затримки, то знову натягував її, готуючись до посадки. У валізі прокисало шампанське, черствів «Київський», тануло «Асорті».

«А щоб тобі та бодай тобі,— щиро вилаявся Сидір Федосійович і скоса глянув на аеропортівський електронний годинник. До Нового року залишалося якихось півгодини.— Якби навіть оголосили виліт, однаково і на мітлі не встиг би... Пропаде свято ні за цапову душу».

Сусід Сидора Федосійовича по кріслу тяжко зітхнув і відкрив валізу. Видобув бутерброди і буркнув Катречкові:

— Шановний! Ви нікуди не йдете? Посторожуйте. А я вже навідаюсь у буфет.

Сидір Федосійович хитнув головою, щось мугикнув під ніс і знову поринув у невеселі думи.

«Чи заснути з горя, чи все-таки хоч де-небудь зустріти той Новий рік? Тільки де?»

Катречко оглянув переповнений зал, і його стурбований погляд зупинився на розчинених дверях ресторану «Пілот». Хоча десятою дорогою обходив подібні заклади, але цього разу зрадів.

«Еврика! Не зустріну Новий рік у сімейному колі, то хоча б посиджу за чашечкою кави. Культурно і сучасно».

Сусідка справа охоче зголосилася подивитися за сумкою і валізою. Не гаючи ні хвилини, Катречко подався займати стілець у «Пілоті». Та радість виявилась передчасною. Швейцар дебелою рукою перетнув йому дорогу.

— Куди преш? Чи очі повилазили? Не бачиш — місць немає. Валяй у буфет.

У буфеті ходили по головах. Компанії юрмилися на валізах, ящиках з-під тари, «дипломатах», навпочіпки біля пляшок з-під «пепсі-коли» та курячих ніжок. Картаючи всіх і вся, Катречко потяг до броньованого крісла біля бочки з розлогою пальмою. Сусідка справа вже відкривала кефір і весело щебетала з подругою таких же непевних років.

Сидір Федосійович теж згадав про своє шампанське. Та схаменувся. Бо ж в аеропорту. Отож витяг лимонад, розкладну пластмасову склянку і, попрохавши ще посторожувати місце й речі, подався до поштового відділення. Кабіна міжміського телефону-автомата, як не дивно, була вільною. У кишені дзеленчала купа п'ятнадцятикопійчаних монет, даних на здачу. Катречко, було, ще вилаяв тоді подумки продавщицю. Дала б купюрами... Але, ач, і згодилися.

— Ал-ло! Вітуля? — набравши код Запоріжжя, закричав дружині у телефонну трубку. — Вітаю з наступаючим Новим роком! Бажаю всього того, чого хочеться. Як ви там? Хто прийшов?

У слухавці щось тріщало, скрипіло і гуло, як у димарі.

— Кажеш, Петричуки, Митіни і тітка Катря? Молодці. Я обливаюся гіркими сльозами і картаю себе, що зв'язався з тими літаками. Краще б поїздом. Тихо, зате надійно. Ви сумуєте без мене? Не треба. Я подумки з вами. Ось і пляшку обіймаю. І бокал. Зараз відкоркую, і вип'ємо разом за нове щастя, нові успіхи...

Пляшка вислизала з рук, трубка, притиснута до плеча вухом, теж сповзала.

— Віточко, я вже налив. Як ви? Теж уже. Скільки на ваших, бо в мене зайняті руки. Без хвилини... Я в бойовій готовності.

До Сидора Федосійовича долетів жаданий бій курантів.

— З Новим роком! — заволав у телефонну трубку.

Докинувши кілька монет у автомат, Катречко залпом вихилив склянку пінистого напою.

— Вітуля, я тебе кохаю. Ти навіть не уявляєш, зіронько моя. У новому році обіцяю не сваритися, не затримуватися на засіданнях. Дорогенька, ти командуй, аби в усіх було в тарілках. Щоб насипали. І тобі хочеться закусити? Хай дадуть тобі олів'є. Тримай трубку, як я. Говори і їж.

У скло кабіни якийсь вусатий з «аеродромом» на голові нервово застукав монетою.

— Совість треба мати! Півгодини говориш!

Катречко махнув головою. Мовляв, відчепіться.

— Гаразд, Віточко. Закруглятимусь. Бо тут не дадуть спокійно зустріти Новий рік. Вже гамселять... Ну, значить, до зустрічі. Цілую і обіймаю.

Вивалившись із кабіни, Катречко зміряв презирливим поглядом вусатого.

— Що? Не терпиться? От народ пішов! Не дадуть і поговорити...

Подальшої гнівної тиради Сидора Федосійовича вусатий не почув. Її заглушив гучномовець.

— Закінчено посадку на рейс сімсот сім до Запоріжжя. Повторюю...

Володимир СУБОТА.

м. Харків.

ОПТИМІСТ І ПЕСИМІСТ

ГУМОРЕСКА

Пишний гай на березі річки. Тут походжають Оптиміст і Песиміст.

— На цій місцині добре б зробити майданчик для наметів,— сказав Оптиміст.

— Отут намети? Прямо на землі? Мурашки, слимаки, вужі повзають. Жаби можуть стрибати, гусінь з дерев падатиме,— зауважив Песиміст.

— Землю дезинфікуємо. Станемо на двобій з мурашками, жабами й іншою нечистю,— відповів Оптиміст.

— Дерева заважатимуть,— засумнівався Песиміст.

— Дерева зрубати! Насипати піску. Заасфальтувати,— розпорядився Оптиміст.

— Аж не віриться, що на цій рукотворній оазі, відвойованій у дикої природи, відпочиватимуть наші трудящі,— покрутив головою Песиміст.

Минув час. Оптиміст і Песиміст приїхали відпочивати на це місце.

— Бачиш, як гарно тут! — Оптиміст на повні груди вдихнув повітря й закашлявся.

— Куряви забагато. Тут би дерев насадити. Це ж — легені планети... — мрійливо мовив Песиміст.

— Це можна. В асфальті треба зробити отвори. Навезти чорнозему й насадити беріз,— впевнено сказав Оптиміст.

— Чекай біля моря погоди... Поки ті дерева виростуть,— вголос подумав Песиміст.

— А ми привеземо двадцятирічні. Хіба в нас нема кранів і підйомників? — запитав Оптиміст.

— І чого не зробиш для людей... Пустелю на місці старого озера напоїш водою. Ліс висадиш. А подяки все одно не дочекаєшся,— міркував Песиміст.

— А може, махнемо аж ген туди, де видніється густий бір?.. — запитав Оптиміст.

— І зробимо культурний майданчик для відпочинку? — в тон йому пролунали слова Песиміста.

Ярослав ГОЛЕЦЬ.
м. Київ.

Сатирична мініатюра

АТЕЇСТ

— Отут окремі, бач, товариші
Все твердять, що не маю я душі.
Не маю й справді! Й вельми цим горджуся,
Бо ж атеїстом я не марно звуся!..

АКЛІМАТИЗУВАЛАСЬ

— Як в санаторії тобі, кума?
— Спочатку все було чуже і незнайоме,
Відколи ж посварилась з усіма,
То почуваю вже себе, як дома!..

В ЧІМ ПРИЧИНА!

— Я, лікарю, відверто визнаю:
Здоров'ю шкодять і горілки, й вина...
І другий день нічого вже не п'ю,
Одначе — хворий! В чім скажіть, причина?

ХОТІВ ДОГОДИТИ

— Ти не костюм, а чортзна-що пошив! —
Кричав Дмитро на майстра молодого.
А той на це: — Ти ж сам мене просив
Пошить такий, щоб не було ні в кого!..

ДОЧЕКАВСЯ СВОГО

Тепер він чхав на всіх і все,
Хоч хиб у нього є чимало:
Його сумління не гризе,
Бо... зуби врешті поламало.

Петро КРАСЮК.

Мал. А. АРУТЮНЯНЦА

МУЗИ І ПЕГАВИ

— Їду рукопис пробивати!

Без слів.

— Настроювача викликали!

— Піду від тебе! Остогидло чужі романи перелицьовувати!

— Хто наступний!

— Гонорар пополам!!!

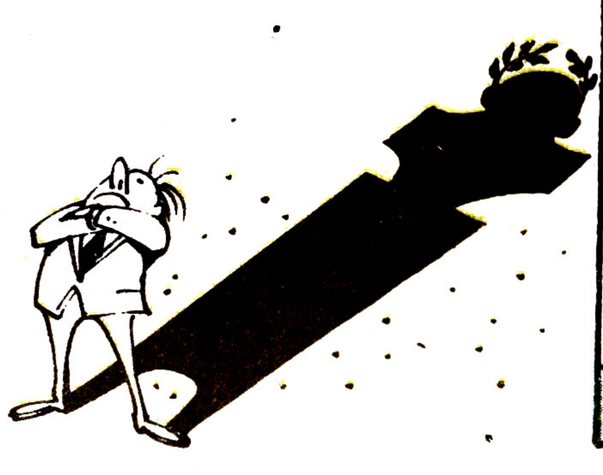

Без слів.

— Чого ти дивуєшся! Мій господар на анонімки перейшов!

Євген КРАВЧЕНКО

Дружній шарж А. АРУТЮНЯНЦА. (1977 р.)

Євген Кравченко, котрий би оце відзначав своє 80-ліття, народився у причорноморському селі Володимирівці на Одещині, яка, як відомо, дуже щедра на сміхотворців. Тому й не дивно, що, пройшовши нелегку життєву школу (вчителював, воював під Сталінградом, працював у редакціях газет), Євген Сергійович став відомим прозаїком, драматургом і, звичайно ж, гумористом. Він був завжди бажаним гостем на сторінках «Перця».

Євген Сергійович — автор багатьох п'єс та одноактівок — «Сватання», «Дачники», «Родичі», «Мина Минович», «Новосілля», «Комсомольська лінія», «Шляпи» та ін.

Благотворно впливала на його творчість дружба з Остапом Вишнею і Степаном Олійником.

Багато п'єс та оповідань нашого одноперчанина актуальні, гострі, злободенні й сьогодні. До ювілею письменника видавництво «Дніпро» видало збірник його творів. Одну з бувальщин, надруковану в ньому, ми і пропонуємо нашим читачам.

ШЕФИ

Поїзд мчав на Київ. Навпроти мене в купе двоє вели жваву розмову.

Зайшла мова про шефів. Мій сусіда глянув на співбесідників.

— Згадали про шефів,— промовив і усміхнувся. Його карі, хитро примружені очі, здавалось, ховали щось дуже цікаве. — Шефи бувають різні. От хоч би в нашому колгоспі...

— Чи не з тресту ресторанів або перукарень? — запитав один.

— Ні, це такі шефи, що, мабуть, вам і не снилися... Ще позаторік, пізньої осені приїхали до нас два молодих чолов'яги. Один в окулярах, а другий — без. В одного фотоапарат на ремінці.

— Здрастуйте! Ми ваші шефи, товаришу голова,— звернувся до мене один і показав папірця з райкому партії.

— Дуже приємно,— кажу. І зразу ж конкретне запитання: чим вони можуть нам допомогти?

Вони переглянулись. Усміхнулись. Якось винувато знизали плечима. А той, що без окулярів, і каже:

— Наша установа така, що ні черепиці, ні лісу, ні автомашини не чекайте...

— А все ж таки? — не витримав я.

— Допоможемо вам словом... Лекцію прочитаємо. Стінну газету, фотовітрину передових людей оформимо. Ну... і так далі.

Не сподобались мені такі обіцянки. Хотілося чогось конкретного.

— Шкода,— кажу,— хлопці. Говорити в нас є кому. І на фотографів не голодуємо. При клубі цілий десяток їх папір псує. І хоч продукція на рентгенівську схожа, але нічого, наловчаться.

— Не журіться,— кажуть,— Митрофане Митрофановичу, і ми вам у пригоді станемо. Не матеріально — так духовно.

Я їх і питаю:

— А звідки ви, такі бідні?

— З редакції республіканської газети,— відповіли.

Мені, признатися, ніби страшнувато стало. Згадав, що районна, маленька, і то дихати не дає. А ця, мабуть, і жити не дасть.

Запросив їх перекусити з дороги. Відмовились. Попросили дозволу познайомитись з господарством, з людьми. Дав їм двох комсомольців — пішли.

Саме того дня мій завгосп Пилип Федорович був іменинником. Запросив мене з дружиною, членів правління, двох бригадирів. Я натякнув про шефів. Він подумав-подумав та й каже: «Давайте покличемо. Як не кажіть, а приємно мати приятелів у республіканській газеті. А горілки вистачить...»

Запросили. Іменини були на славу. На столі цілий тобі гастрономвинтрест.

Шефи по одній маленькій перекинули та й, перепрошуючи, сказали, що їм і так дуже приємно з нами посидіти. То ми і за них, і за себе хильнули, а вони тільки цокалися з усіма. А Пилип Федорович взяв та й сказав: «Дорогі друзі, звертаюся до вас як завгосп, як член правління і як іменинник. Увіковічте цей знаменний день у моєму житті... Сфотографуйте нашу чесну компанію на добру і довгу пам'ять».

Вони погодились. Наказали лаштуватися, як кому зручніше. Ми з Пилипом Федоровичем сіли за столом у центрі, решта по краях. Підняли вгору повні бокали і затягли «Розпрягайте, хлопці, коні...»

— Готово,— весело промовив той, що в окулярах.

...Пізно ввечері відвезли ми їх на станцію. Коли прощалися біля вагона, Пилип Федорович схвильовано сказав:

— Шефи наші дорогі! Чекаємо фотокарток, як соловей літа. Надішлете — по десять кілограмів рафінаду не пожалію.

Поїхали вони. Поїхали і ми. Всю дорогу з Пилипом співали та раділи, що маємо такий контакт з столичними людьми.

Оповідач замовк.

— І надіслали фотокартки? — запитав я.

— Аякже. І не довго чекали: на четвертий день уже вся республіка нами любувалась... Шефи вліпили наше фото на самому видному місці в газеті. Там така картина вийшла, що й досі, як згадаю, метелики морехтять в очах! Роти в нас перекривлені, очі аж на лобах — співаємо. Та ще над моєю головою бригадир Куделиця підняв мідного таза і макогона... І сміх, і гріх... А під цією картиною — підпис: «Розпрягайте, хлопці, коні та й лягайте спочивать». А ще нижче — цілий гектар списано... Ми з Пилипом Федоровичем як глянули... і заніміли... А як прочитали — він почав їкати — як мала, коли його з купелі дістають.

Побігли до контори. Біля газетної вітрини натовп і регіт. Хтось єхидно вигукнув: «Пилипе Федоровичу, з днем ангела вас». А він тільки сопе та гикає. А потім до мене:

— Де ви їх викопали?

— Самі приїхали.

— А на біса було вести до мене?

— Ви ж запросили. Та ще й фотографуватися,— кажу,— забажалося...

Він скипів, я теж. Але полаятись не довелося. До контори підбігла машина... Дивимося, а в ній районного начальства — прямо під рубель! Ціла комісія приїхала.

Зайшла в контору — і почалося. Один читає статтю, а решта запитує, чи так. Увечері загальні збори скликали. Перед усім миром довелося мені самому прочитати статтю. А там же й писалося! Ой, писалося та друкувалося! І про цукрові буряки, що на полі гниють. І про зяб. І про клуб, що засипаний горохом та квасолею. І про жінок наших, що на роботу не виходять... У порядку самокритики я сказав, що написано правильно, і закликав усіх колгоспників відкрити нищівний вогонь по всіх недоліках. І відкрили!.. Що не виступ, то ніби гарапником по вухах. Чого тільки не згадали тоді! Не збори були, страшний суд... Глянув я скоса на завгоспа, а в нього блокнот у руках аж підстрибує. А обличчя таке стражденне, ніби кутні зуби болять. І думаю: «Отакий же, мабуть, і я красивий. Краще б під столом пересидіти...»

Винесли рішення. І таке рішення, що я всю ніч не спав. А вдосвіта схопив ножа, взяв свою Настю за руку — і на поле... обрізати гичку на буряках. А завгосп і бригадири зробили того дня по десять ходок із п'яти можливих. Усі рекорди побили. Одне слово, підняли ми на ноги всі резерви. Комсомольці (у нас ще не було партійної організації) організували соціалістичне змагання. Через день випустили стінну газету. Перейшли всім колгоспом у рішучий наступ.

Проходять тижні, місяці, ми набираємо темпи. **А шефи не з'являються. Аж взимку приїхав від них агроном. Привіз чималеньку бібліотечку, шахи, шашки для клубу. Прочитав кілька лекцій. Дуже сподобалось нашим колгоспникам. Допоміг організувати хату-лабораторію, агротехнавчання.** Ми із завгоспом першими записалися в агрогурток. А за нами майже весь колгосп сів за парту.

Минула зима. Робота в колгоспі кипить. По сівбі на перше місце в районі вискочили. Прополювання — по графіку. Людям уже не треба «загадувати» на роботу. Працюють, як часи. Навіть моя і завгоспова жінки почали на роботі в люди вибиватися.

Якось Пилип Федорович і каже: «Коли в нас кругом шістнадцять — тоді й не приїжджають...»

Коли це, саме почали сіно косити,— здрастуйте...

Ті ж самі: один в окулярах, другий — без. Такі привітні, люб'язні, як родичі. Розпитують, як живемо, працюємо.

— Дивіться,— кажемо,— збоку видніше.

Пішли вони на стайні, на ферми. А там же сама санітарія та гігієна. А худоба — хоч на виставку!.. Зайшли до клубу, аж міжнародне знімали... Видно, дуже сподобалось. Поїхали на поле. А в нас хліба дорідні, чисті, ані бур'янини ніде. Ходять наші хлопці, любуються, хвалять. Пішли на буряки. Саме дівчата кінчали шаровку. Співали — аж степ розлягався. У нас, до речі, чудово співають. Говорять вони з дівчатами, а Пилип Федорович і шепоче мені: «Тепер нам не страшно й фотографуватися».

Вийшли з буряків. Коли це один запитує:

— А що це за культура росте?

— Бур'ян,— признався я.

— Сіяли чи падалиця? — питає другий.

— Сам, проклятий, росте,— встряв завгосп. — Тут, бачите, чорний пар — і всяка тобі лобода та щириця як з води пре...

— І культивували недавно,— збрехнув я. Бо, признатися, ми таки прогавили тоді з культивацією.

Пішли через пар. А в мене аж під ложечкою холоне.

На четвертий день одержуємо газету. На одній сторінці хвалили наших людей-передовиків, писали про комсомольців, про клуб. А на другій — знову картина. Стоїмо ми із завгоспом, як дрохви, в отаких бур'янових хащах!.. І підпис: «Голова і завгосп такої-то артілі любуються чорним паром...»

Що робити? Не чекати ж комісії? Я — до стайні. Ногу через буланого — і до МТС. Як наробив там репету!

— Я,— кажу,— шефам своїм напишу. Щоб мені за сорок вісім годин жодної бур'янини на парах не було!

Директор заспокоїв мене. Того ж дня надіслав два «ЧТЗ», а ввечері знову збори. Народу зібралося!.. І знову я порядком самокритики мусив виступати. Але вже не тільки собі самому, а й іншим не було від мене пощади.

— Якщо не будемо шануватись,— кажу,— то ще й третій раз уся республіка на нас пальцями показуватиме. Так недовго і на весь Союз оскандалитись.

І почалося тоді в нас нове життя. Підійшли жнива. Косовицю ми розпочали дружно, організовано. А хліба — як очерети, і перепел не пролізе. Та впоралися ми з ними вчасно.

Аж ось, уже домолочували останній ожеред, приїжджають. Ті ж самі: один в окулярах, другий — без.

— Чули, чули про ваші успіхи,— говорять. — Радіємо за нашу підшефну артіль.

А в обідню перерву той, що в окулярах, прямо на току зробив доповідь про міжнародне становище. Дуже інтересно говорив. Потім ходили скрізь. Розмовляли з людьми, фотографували. Записували. І на нас з Пилипом Федоровичем націлили апарат. У мене аж в ногах затенькало. Стою, а сам потерпаю: що то вони напишуть? Побули вони в нас кілька днів. Поїхали.

І тут одержуємо газету. Не газету, а радість! Вся середина — про наш колгосп. А які портрети наших передовиків! Олійними фарбами так не зробиш. І моя Настя у гурті. Там така, як кралі!.. А ми з Пилипом Федоровичем — посередині. А через обидві полоси над нами великими буквами: «Артіль «Жовтневі зорі» вийшла в число передових». Завгосп як глянув, кинув угору бриля — і щосили: «Гура-а-а!»

Зупинили молотарку. Організували урочистий мітинг. Сам я читав про героїчний труд наших людей. Приємно було читати. І про мене часто згадувалось... Тоді хтось з комсомольців запропонував надіслати шефам листа. Написали. Майже всім колгоспом підписались. «Дорогі наші шефи! Ще раз прийміть наше колгоспне спасибі за вашу допомогу гострим словом партійної критики. Приїжджайте до нас частіше!»

— А навесні цього року читаємо в газеті: двом членам нашої артілі... — він обережно відкотив полу плаща: на новому піджаку сяяла Зірка Героя. — Трьох колгоспників — орденом Леніна і сімнадцять — медалями.

Митрофан Митрофанович замовк. Його очі якось особливо впевнено й тепло дивились на співбесідників.

ПЕРЧАНСЬКЕ ІНТЕРВ'Ю

На тлі повного ажуру

— Що ж,— сказали мені керівники Барвінківського району на Харківщині, коли я зажадав узяти невеличке інтерв'ю у директора тамтешнього радгоспу «Соцнаступ» Вячеслава Васильовича Яризи,— якщо є у вас таке бажання — беріть. Тільки зважте, що в цьому господарстві все в повному порядку,— і поклали при цьому руки на свої керівні серця.

З В. В. Яризою ми зустрілись у радгоспній конторі.

КОР. Шановний Вячеславе Васильовичу, що ви можете сказати про діла у вашому господарстві?

В. В. ЯРИЗА. Зізнаюся відверто, діла у нас чудові.

КОР. А як з агротехнікою?

В. В. ЯРИЗА. І тут цілковитий ажур.

КОР. Ви маєте на увазі ті землі, які вщерть заполонив чортополох з будяками? Десять га кавунів загинуло повністю, від п'яти га овочів залишився куций хвіст, а на п'ятнадцяти га цукрових буряків зосталася сама гичка.

В. В. ЯРИЗА. Ваша правда. Повністю, куций хвіст і сама гичка. Але, чесно кажучи, на тлі наших здобутків цю несуттєву дрібницю можна вважати абсолютно нетиповою. Що таке кавун? Водичка. Чи ті ж самі овочі? Жила, живе і житиме людина без отих помідорів та капусти. Хіба ні? Зате зерно у нас яке! Самого ячменю маємо стільки, що...

КОР. Між іншим, про ячмінь. Кажуть, що ви й досі шукаєте сімдесят сім тонн ячменю, який невідомо куди й подівся?

В. В. ЯРИЗА. Брешуть. Нічого ми не шукаємо. Та й не шукали. Списані ті тонни на збитки господарства. Бо на суцільному тлі наших досягнень ті сімдесят сім тонн — крапля в морі.

КОР. Може, його хтось поцупив?

В. В. ЯРИЗА. Таке скажете. Це ж вам не лантух зерна. Як не крути, а таки мало не півтора залізничних вагона. А вагонами, знаєте, у нас іще не крадуть. Бо в радгоспі, самі бачите, ажур повний.

КОР. Бачу. Звичайно, бачу. Тільки невже отак просто списали — і край?

В. В. ЯРИЗА. А ви як думали! Дещо списуємо. От, скажімо, за півтора року у нас загинуло близько 400 голів корів та свиней. Десь тисяч на тринадцять карбованців.

КОР. І що ж?

В. В. ЯРИЗА. Ясно що. Списали. Правда, на декого нарахування зробили. Аж сімсот карбованців погасили. А це виходить у середньому на кожну голову по карбованцю з копійками. Візьміть хоча б і столярну майстерню. Восени почали її зводити, а навесні — ламати. Витратили на це тисяч вісім грошей...

КОР. Народних?

В. В. ЯРИЗА. Зрозуміло, що не моїх чи там головбуха Анатолія Володимировича Кравченка. Він, між іншим, навіть гараж собі будує за радгоспні гроші.

КОР. Так це ж...

В. В. ЯРИЗА. Нічого подібного. На тлі суцільних здобутків і повного ажуру це, якщо хочете, дрібнота.

КОР. Кажуть, Вячеславе Васильовичу, що цього та й минулого року з пальним було дещо кепсько?

В. В. ЯРИЗА. Особисто ми цього не відчули. Держкомнафтопродукт нас не ображає. Слово чести. Якщо хочете знати, у нас такі фонди, що не знаємо, куди оте пальне дівати. Витрачали й витрачаємо, скільки душа забажає.

КОР. І як же це на практиці виглядає?

В. В. ЯРИЗА. Дуже просто. Приїжджають, скажімо, з «Харківенерго». Ну, ми їм від своїх щедрот кілька тонн підкинемо. З Барвінківського шляхбуду попросять — також не відмовляємо. Навіть районна міліція на соцнаступівському бензині дорогами гасає.

КОР. А дизпаливо?

В. В. ЯРИЗА. Також повний порядок. Шістдесят дві тонни спалили у котельні.

КОР. Кажуть, що воно призначене виключно для тракторів та іншої сільськогосподарської техніки. А котельня ваша має працювати на вугіллі.

В. В. ЯРИЗА. Повинна то повинна, але від солярки жар дужчий. А взагалі, скажу вам, при нашому цілковитому ажурі, та ще й на тлі самих здобутків, хіба варто звертати увагу на якусь там солярку? Не можна бути скнарами.

КОР. Кгм... Але треба ж по-господарському ставитися до кожної копійки...

В. В. ЯРИЗА. Тут я з вами згоден. Копійка, як той казав, карбованець береже. Ось такий вам момент: деякі працівники радгоспу у нас перепрацьовують встановлені законом години. Буває, що й зовсім без вихідних роблять. Ну, то те, то се. Це ж не завод, а село. Уявляєте, скільки б це копійок набігло, якби ми їм за понаднормову роботу платили? Ми ж пішли іншим шляхом — не платимо і відгулів не даємо. Поки обходиться. Хоча...

КОР. Ви хочете сказати, що на тлі суцільних здобутків і абсолютного ажуру...

В. В. ЯРИЗА. Точно. Бачите, варто було нам з вами трохи поспілкуватися, і ви зразу вловили тонкощі та специфіку нашого господарювання.

Після зустрічі з В. В. Яризою мені пощастило перекинутися кількома словами і з головою Барвінківського РАПО Олексієм Миколайовичем Синельченком.

О. М. СИНЕЛЬЧЕНКО. Ну, які враження?

КОР. Та ви знаєте...

О. М. СИНЕЛЬЧЕНКО. Я так і думав. Адже на тлі суцільних здобутків і повного ажуру радгосп «Соцнаступ»...

Брати інтерв'ю ще й у голови РАПО мені перехотілося.

Інтерв'ю взяв І. ЛАГОЗА.

Харківська область.

Мал. О. МОНАСТИРСЬКОГО

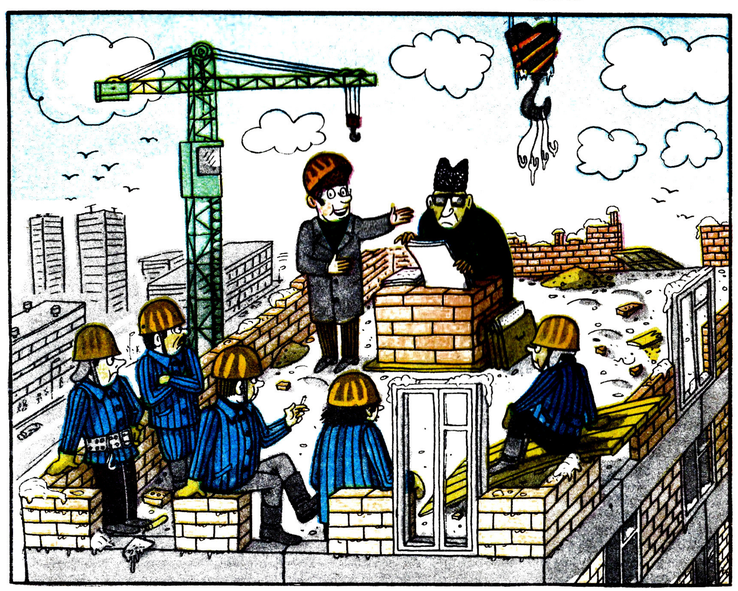

— Поки підвезуть цеглу, товариш прочитає лекцію про прискорення.

БАЙКИ В ПРОЗІ

СПІЛЬНІСТЬ

Стоїть Цап біля воріт. Перед Козою комизиться.

— Біжимо ми якось із Конем битим шляхом... Риссю. І раптом...

— Досить,— сміється Коза. — Про що б не говорив, усе Коня згадуєш. Гнідий щодня на роботі. А ти з ранку до вечора тільки те й робиш, що рогами ворота розхитуєш. Що у тебе спільного з Конем? Віз? Плуг? Чи хомут?..

— Годівниця,— бадьоро відповів Цап.

ВИГІДНА КАНДИДАТУРА

— Сьогодні під нашою стріхою збори відбудуться,— умостився біля Ластівки Горобець. — Бригадира собі обиратимемо. Хочу запропонувати кандидатуру Сича. Підтримаєш?

— Сич нічний птах,— зауважила Ластівка. — Як ми з ним спілкуватимемося?

— Тобі потрібне оте спілкування? — настовбурчив пір'я Горобець. — Головне — Сич для нас зручна кандидатура! Він нас при денному світлі не бачить, ми його — в темряві. Удень ми працюємо, а він дає хропака. Вночі ми спимо, а він — хай керує...

Микола ВОЗІЯНОВ.

м. Харків.

Мал. В. ЗЕЛІНСЬКОГО

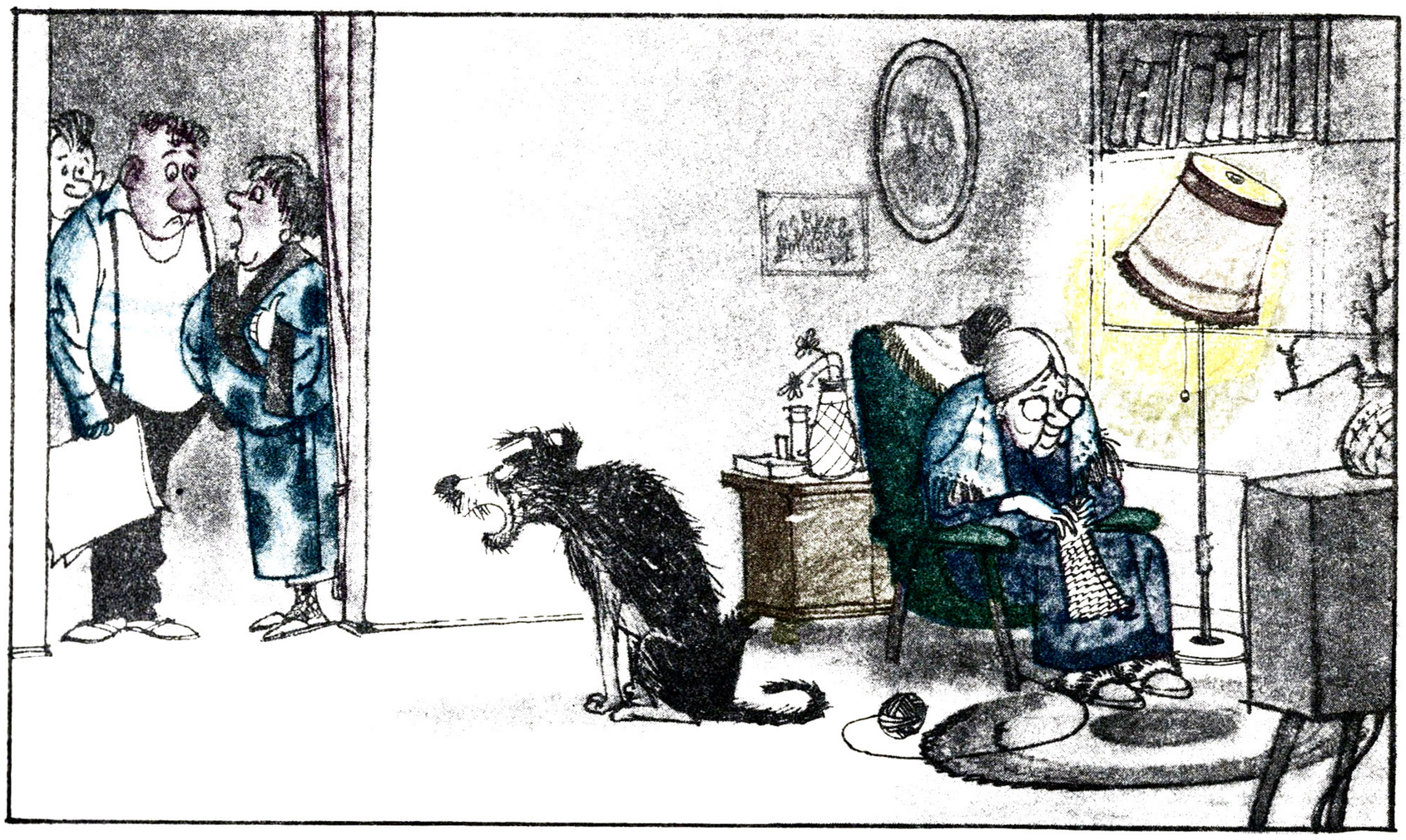

— От клятий собацюра! Через нього не можемо неньку в богадільню відправити!..

ОБІЦЯНКА

У закутку шкільного двору сховалися два учні і курять.

— Де ти так навчився кільця з диму пускати?

— Якщо я добре вчитимусь, то батько обіцяв ще й не такому навчити.

РОЗПОРЯДИВСЯ

Чоловік дивиться по телевізору репортаж про футбольну зустріч. Вона наближається до кінця.

В хату вбігає жінка:

— Іване, хата горить!

— Де горить, чия хата? — питає чоловік.

Народні усмішки

— Наша.

— Чого ж ти стоїш? Клич сусідів, дзвони пожежникам, винось дитину і цінні речі. Телевізор залиш. Я його через десять хвилин сам винесу.

Повідомив Ф. ГЕТЬМАН.

смт Кам'яний Брід
Баранівського району
Житомирської області.

ХАЛТУРА

Зустрілися давні знайомі. Один запитує другого:

— Як діла, робота? Задоволений?

— Чотириста карбованців на місяць маю,— похвалився той.

— Що, на якусь халтуру влаштувався?

— А ти звідки знаєш?

— Тут і здогадуватися не треба. Хіба за нормальну роботу стільки платитимуть?

ВІДПЛАТИЛА

— Петре, відремонтуй кран, тече,— нагадує дружина.

— Хіба я сантехнік? — відмахується чоловік.

— Тоді хоч електропроводку полагодь.

— А хіба я електрик?

Наступного дня повертається чоловік з роботи: кран не тече, світло горить.

— Невже так швидко «служби» поприходили? — здивувався він.

— Та я сусіда попросила.

— І багато здер? — поцікавився чоловік.

— Грошей взагалі не хотів брати. Каже: або заспівай, або поцілуй.

— Ну і ти, звичайно, йому заспівала? — тремтячим голосом запитав він у дружини.

— А хіба я співачка?

Повідомив О. ПАЛАМАРЧУК.

м. Борислав
Львівської області.

Мал. Ю. СЕВЕРИНА

— Бачите, як ми підготувалися до ожеледиці!

● ● ● ● ● ●

ФРАЗИ

● *Коли студент нічого не знає — півбіди. Біда, коли про це знає екзаменатор.*

● *Інколи мілко плаває один, а тоне колектив.*

● *Коли виводять на чисту воду — не до купання.*

Аркадій ТОНДІЙ.

м. Полтава.

Микола БІЛКУН — за цикл памфлетів «Сатиричні резолюції вздовж спин ворогів революції»;

Володимир БОНДАРЕНКО — за фейлетон «Конатківський синдром» (№ 9);

Анатолій ВАСИЛЕНКО — за серію карикатур «Семен Полова і перебудова»;

Володимир ГЛИВЕНКО — за малюнок обкладинки журналу № 13;

Володимир ГОНЧАРОВ — за малюнок обкладинки журналу № 6 і Аркадій БОРДУНІС — за тему цього малюнка;

Роза ДРУКМАН — за теми до карикатур, опублікованих протягом року;

Валерій ЗЕЛЯНСЬКИЙ — за малюнки обкладинок журналу №№ 11, 15, 17;

Юрій ІЩЕНКО — за фейлетон «Здоровенькі були!» (№ 9);

Олекса ЇЖАК (Степан НАЗАРЕНКО) — за вірш «Голова товариш Жук» (№ 9);

Ярослав КОРОЛЕВИЧ — за байку «Орел і Мураха» (№ 4);

КОНКУРС-87 ЗАВЕРШЕНО

Будучи переконаними прихильниками боротьби за всіляку економію, а тим паче — дорогоцінних металів, члени журі творчого конкурсу Перця одностайно вирішили золото і срібло, з якого мали виготовлятися відзнаки лауреатів 1987 року, передати на потреби народного господарства, а самих лауреатів визнати золотим фондом журналу і стимулювати морально й матеріально (грошовими преміями). Переможцями конкурсу 1987 року одноголосно визнані:

Юрій КОСОБУКІН — за оформлення гумористичної газети «Перчанський вісник»;

Валентин ЛАГОДА — за вірші «Товариш Хатаскрай» (№ 8), «Інтерв'ю біля сідала» (№ 20);

Геннадій ЛІТНЕВСЬКИЙ — за фейлетон «З ями видніше» (№ 21);

Галина МАЛИК — за твори для дітей, опубліковані у сторінці «Перченя» протягом року;

Олександр МІРОШНИЧЕНКО — за гуморески «Рівень бачення» (№ 4), «Чотири пори року» (№ 13);

Борис МОХОВ — за теми до карикатур, опублікованих протягом року;

Володимир СОЛОНЬКО — за малюнки обкладинок журналів №№ 4, 16;

Іван СОЧИВЕЦЬ — за гуморески «Жити можна» (№ 8), «Склянка з золотим обідком» (№ 22);

Павло СТОРОЖЕНКО — за фейлетони, опубліковані протягом року;

Валерій ЧМИРЬОВ — за тему і малюнок обкладинки журналу № 9;

Віталій ШПИЧКА (Віктор РЯБИЙ) — за вірш «Балада про магічні слова» (№ 3);

Юрій ЯЧЕЙКІН — за памфлети і фейлетони на міжнародну тематику, опубліковані протягом року.

Перець та його журі вітають лауреатів і закликають авторів і читачів журналу гострити пера для участі у конкурсі 1988 року.

Мільйони і матраци

Уже Санта-Клаус та інші закордонні родичі нашого Діда Мороза свої спорожнілі торби до наступного Нового року на кілочки повісили — відшуміло свято новорічне, веселе свято...

Хоча, думається, далеко не для всіх воно усетаки веселе було. Бо коли ти, чоловіче, при повному здоров'ї та при силі бувши, супроти своєї волі день при дні ходиш без роботи, то й свято — не свято; коли в тебе навіть сякоготакого людського притулку нема, то не до веселощів навіть у ніч новорічну. Тим паче, що та ніч — не тільки новорічна, а й зимова.

Але не будемо про це: на початку нового року хочеться про веселіше думати та говорити.

От хоча б про таке.

Якось лондонський тижневик «Обсервер» приємну вісточку підкинув: тому, хто цього хоче, фірма «Нейман Маркус» береться допомогти «стати легендою за життя», для цього тільки треба, щоб вашим ім'ям було названо крупний діамант. Отож фірма люб'язно той діамант перед ваші світлі очі підносить, ви даєте йому своє ім'я — і з простого смертного в «живу легенду» перевертаєтесь.

Що то значить — необмежені можливості!..

Але, думається, що, попри всі ті можливості, з-поміж безробітних та з-поміж бездомних жодного претендента на таке уславлення своєї рідної персони ще не виткнулося. Та й не виткнеться.

І то ось чому так думається.

Безробітний із жиру не казиться — не так жирно він живе, щоб із жиру казитися; дурне марнославство голови йому не крутить — у нього й без того голова од думок невеселих обертом іде. А про бездомного — то що вже й казати! Тільки б клопоту наївся та сну й спокою через той діамант позбувся. Бо — тут треба уточнити — перш ніж дати діамантові своє ім'я, треба ще й два мільйони доларів дати. Це, звичайно, не причина, щоб од «легендарності» одмовлятися, бо жоден бездомний (як і жоден безробітний, до речі) своїх мільйонів не лічить — яка різниця, скільки в тебе тих мільйонів лишиться, коли ані одного нема. Причина в іншому: наректи отой діамант своїм власним іменем можна лише тоді, коли він стане твоєю власністю. А де ти ту двохмільйонну власність тримати будеш, коли й самому ніде прихиститися? Єдиний вихід — при собі носити. От і думай весь час, як би її не посіяти, десь на смітнику у покидьках порпаючись, чи під якимось там мостом ночуючи.

Але фірма «Нейман Маркус» іще дещо для радості людської уготувала: завдяки її старанням та винахідливості можна, й не королівського роду бувши, якимось боком навіть до королівського життя притулитися. Для цього досить розжитися на диванну подушку і матрац, напхані вилученими з ужитку і переведеними на паперову локшину купюрами на суму мільйон доларів. Фірма пропонує два комплекти — чоловічий і жіночий: для нього — «Король» (за 1200 доларів), для неї — «Королева» (1000 доларів).

Оце — якраз те, що треба! Не для усіляких там, звісно, некоронованих «королів» — нафтових, автомобільних, фруктових і т. д. (вони й без тих матраців та подушок не згірш од деяких коронованих осіб живуть), а саме — для безробітних та бездомних. Для безробітного той матрац із подушкою — моральна опора: коли закортить, як це не раз бувало, з білим світом розпрощатися, згадає, що він до королівського життя причетний, та й махне на ту свою забаганку рукою. А про бездомного то вже й казати нічого! Ви тільки уявіть: вмоститься він собі на ніч (десь у скверику, скажімо, чи під отим же мостом) на тих «королівських» бебехах, зверху на себе якусь лаху накине — і розкошує по-королівському!.. Красота!..

От тільки острах бере, що дехто з безробітних навіть і цього року з відчаю та безвиході руки на себе накладе, а дехто із бездомних і цієї зими замерзне. Бо їм до тих матраців та подушок інші дорогу перебіжать. Хоч у тих «інших» і не перепущених через паперорізку купюр вистачає, щоб ними собі матраци з подушками напхати, але, мабуть, не напхають. Скоріш усього — куплять оті, фірми «Нейман Маркус». А ті два своїх мільйони, що мали б на начинку «Короля» та «Королеви» піти, пустять на те, щоб «стати легендою за життя». Дурне марнолюбство на все здатне. Особливо, якщо можливості твоєї кишені — необмежені.

Дм. МОЛЯКЕВИЧ.

Вісті того і сього

Мал. О. КОХАНА

Імперіалістичне бачення політики примирення.

ЗАГАДКА ПЕРЧЕНЯТКА

Це кому
У нірці сниться,
Що достигли вже
Суниці,
Дикі яблучка,
Грушки,
І чорниці,
І грибки?
Влігся зручно
На бочок
В ліжку з листя...

(Їжачок).

Марія ПОНОМАРЕНКО.

НЕ ЗЛЯКАВСЯ

Якось Віталик прийшов до школи і хвалиться:

— А я у лісі вовка бачив.

— І не злякався? — питає хтось із товаришів.

— Ні! — гордо відповідає Віталик.

— Напевно, з татом був,— додав хтось.

— З мамою! — уточнює Віталик.

— У тебе така смілива мама! — дивуються діти.

— І я сміливий! — додає Віталик.

— Що ж робив вовк? — питає однокласника Костя.

— Стояв!

— Як стояв?

— Так це ж чучело було. Лісник поставив...

Василь СОПРОНЮК.

Ведмежа шуба

КАЗКА

Корчував ведмідь Потап у лісі сушняк. Дуже зморився. Ліг під кущ і заснув.

Солодко спав. І сон йому солодкий приснився. Ніби знайшов він вулик без бджіл, сидить біля нього і медком ласує. Так гарно йому було!..

І раптом хтось сильно штовхнув його в бік.

— Гей ти, розлігся,— сказали з темряви.

— Прокидайся, — сказав другий голос.

А хтось третій боляче вкусив ведмедя за вухо.

Розплющив він очі — пітьма така, що кущів поряд не видно. Тільки зірки високо-високо мерехтять. Страшно стало ведмедеві.

— Чого вам треба? — спитав він темряву.

— Знімай шубу,— наказав перший голос.

— Н-навіщо?

— Нам потрібна,— сказав другий.

— І не балакай.

Крекчучи, виповз ведмідь Потап із шуби. Схопили її троє невідомих і пропали. Тільки кущі зашелестіли.

Полежав Потап голий на мерзлій землі, холодно стало. Скочив на ноги та й побіг додому.

— Дай мені щось одягти,— попросив ведмедицю. — З-замерз.

Дістала ведмедиця батькову шубу. Ледве нацупив її на себе ведмідь.

— Хто це тебе роздягнув?

— Йшов я лісом. Виходять назустріч троє. Здоровенні такі. Знімай, кажуть, шубу. Я не знімаю. Вони взяли за лапи і витрусили мене з неї. Кабани, мабуть. Темно було, не розібрав.

— Завтра йди на базар. Іншу купи. А ця стара та облізла.

Уранці пішов ведмідь Потап на базар. Довго ходив. Нічого підходящого не видно. Усе маленькі шубки продають. Не по зросту.

Зібрався вже додому вертати і раптом бачить: сидять троє зайців на шубі. Багата шуба, велика.

— Дивно,— сказав ведмідь. — Десь я цю шубу бачив. Мені якраз підійде.

А зайці побачили ведмедя, занепокоїлися.

— Він,— сказав один.

— Не може бути,— відповів другий.

— Він, він. І біла пляма на лівому вусі. Я вчора, у темряві, за це вухо його вкусив..

— А здоровий. Упізнає свою шубу, непереливки нам будуть.

— Гей, ви! — гукнув ведмідь. — За скільки продасте?

Зайці принишкли. А один пискнув:

— За відро моркви.

— За відро? — розглядаючи шубу, перепитав ведмідь Потап.

— Ага,— сказали зайці.

— Відро так відро. Приходьте на Горілу Галявину, два дам.

— Прийдемо,— сказали зайці і залопотіли в гайок.

А Потап підняв шубу, оглянув її й похитав головою.

— Моя. Точно моя.

Подивився на втікачів, схопив шубу — і в ліс.

— Ну й попався,— лаяв він себе. — Зайців злякався. От що страх робить.

Погрозив зайцям лапою.

— Ну, прийдете по моркву! Я з вами поговорю, короткохвості.

Але так і не поговорив. Ні з ким було. Не з'явилися зайці по моркву ні через день, ні через місяць.

Василь БИРЮКОВ.

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

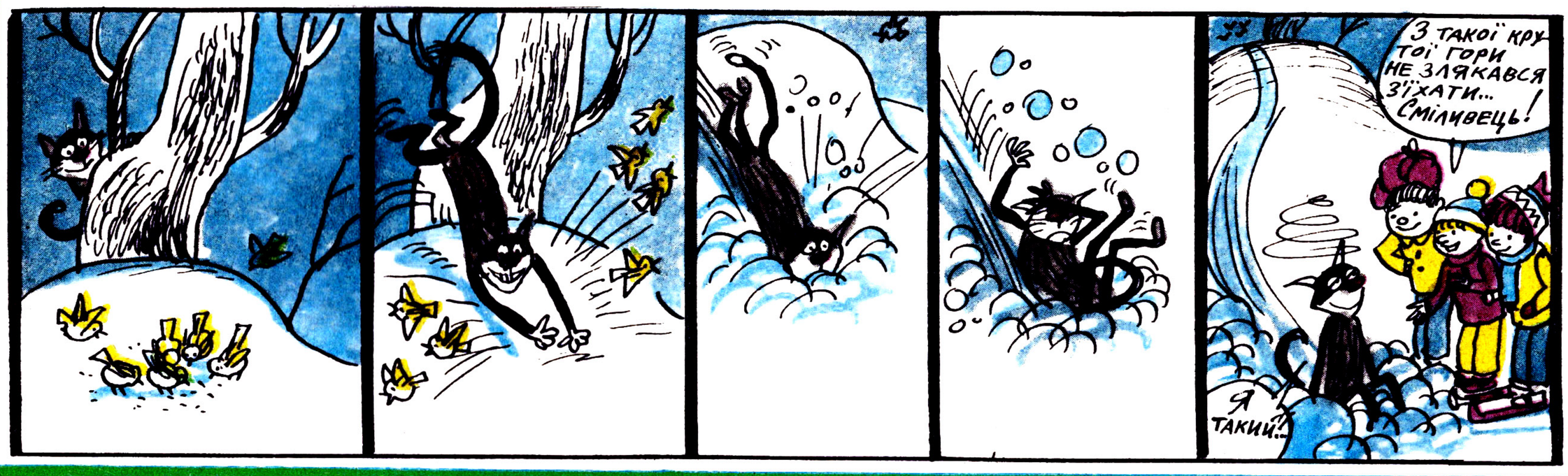

«АДМІНІСТРАТИВНИЙ ДРИБЛІНГ»
(№ 13 за 1987 р.)

Майстер новоукраїнської дільниці кіровоградського заводу «Рембутехніка» С. П. Лантух не був ангелом. Однак це не означало, що він перебував поза законом і з ним можна було чинити що завгодно, не заглядаючи в Кодекс законів про працю УРСР, а керуючись виключно своїми антипатіями. Однак саме антипатіями керувався директор заводу Є. О. Дрибін, вдавшись до адміністративного дриблінгу, при допомозі якого випхнув С. П. Лантуха за межі «Рембутехніки». Більше того, окрилений першим успіхом, Євген Олександрович поширив такі ж методи керівництва і на дружину майстра, Зою Костянтинівну, яка працювала на дільниці касиром-приймальником. Її він звільнив за вигадані прогули. Про ці адміністративні фінти і розповідалося у фейлетоні.

На свій виступ Перець одержав відповіді з Кіровоградського обкому Компартії України, Міністерства побутового обслуговування населення УРСР і обласної прокуратури.

Секретар обкому партії В. К. Дримченко повідомив, що фейлетон розглянуто облпобутуправлінням та Кіровським райкомом партії м. Кіровограда, критику визнано справедливою. Дійсно, дирекція заводу, розглядаючи питання про накладення стягнень і звільнення з роботи С. П. Лантуха, припускалася непослідовності, безпринципності і порушень трудового законодавства. Незаконно було звільнено також З. К. Лантух. За порушення трудового законодавства, послаблення контролю за станом трудової дисципліни колегія облпобутуправління оголосила Є. О. Дрибіну догану. Дрибіна попереджено: якщо на заводі не буде наведено належного порядку, постане питання про звільнення його з посади.

Прокуратура Кіровського району м. Кіровограда після додаткового вивчення матеріалів пред'явила Є. О. Дрибіну позов про відшкодування збитків, завданих заводу незаконним звільненням З. К. Лантух і виплатою їй компенсації за час вимушеного прогулу.

Партійні збори первинної парторганізації заводу «Рембутехніка» обговорили фейлетон «Адміністративний дриблінг» і оголосили Є. О. Дрибіну догану. Бюро Кіровського райкому партії м. Кіровограда відмінило рішення парторганізації як ліберальне і оголосило Є. О. Дрибіну сувору догану — за порушення трудового законодавства, допущені при звільненні С. П. і З. К. Лантухів.

Аналогічні відповіді редакція одержала від Міністерства побутового обслуговування населення УРСР і обласної прокуратури.

«МАЦЬКО МОЖЕ РОЗІЗЛИТИСЯ»
(№ 14 за 1987 р.)

Керуючись принципом «Запас біди не чинить», на деяких підприємствах м. Львова створювали понаднормативні запаси устаткування. А щоб приховати від широкого загалу наслідки нехлюйства і недбальства, ці поклади металу, алюмінієвого та латунного прокату, кабелю, десятки верстатів, автомашин та іншого добра, яке можна було б раціонально використати, «забували» включати у щорічний перепис. Глибоке коріння подібна практика пустила, зокрема, у виробничих об'єднаннях «Автонавантажувач» та «Кінескоп».

Генеральний директор об'єднання «Автонавантажувач» Я. М. Підвальний повідомив редакції, що винуватців у безгосподарності покарано. Керівник групи устаткування відділу комплектації В. І. Путько переведена в робітниці. Заступник начальника управління капітального будівництва А. І. Романенко понижений у посаді і тепер працює старшим інженером. А заступник директора К. К. Щербина звільнений з роботи.

Надійшла відповідь і з виробничого об'єднання «Кінескоп». За перекручення звітності і приховування від обліку матеріально-технічних ресурсів заступнику головного інженера об'єднання Л. В. Козаченку оголошено сувору догану, заступнику генерального директора Ф. Н. Лицусю — догану, а його колезі В. М. Добровольському поставлено на вид. Звіти згаданих керівників про свою роботу заслухано на партійних зборах, рішенням яких їх суворо попереджено.

Недоліки в обліку матеріальних цінностей ліквідовано.

Мал. А. БОРДУНІСА

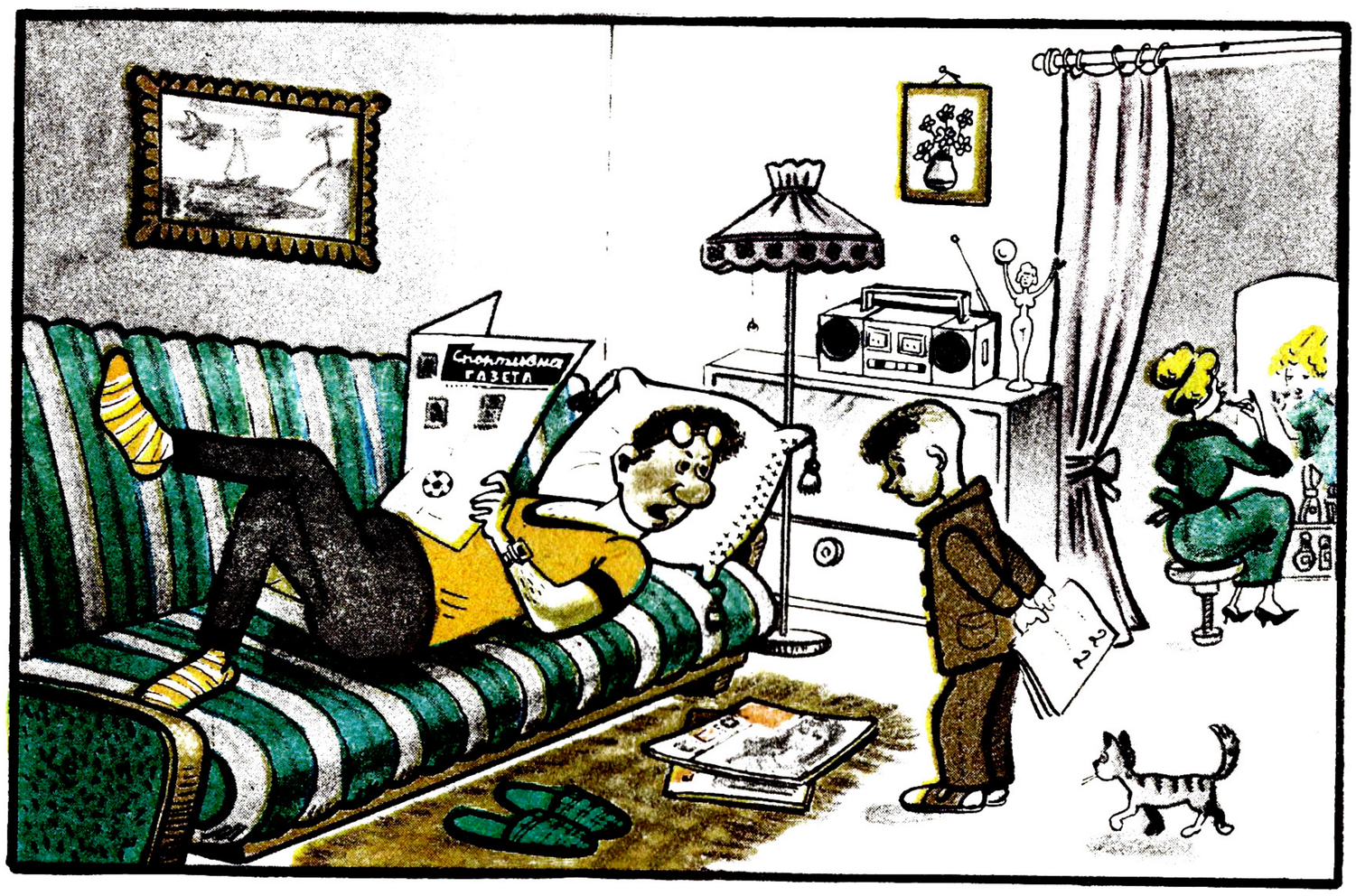

— Тату, тебе до школи викликають!
— Скажи про це мамі: на цьому тижні її черга тебе виховувати!

Страшне перо не в гусака...

«Ми могли б надати ще більше послуг автомотолюбителям, та у нас, приміром, немає задніх крил».

«З 1962 року з дому до прохідної заводу вже чверть віку поспішає плавильник О. В. Турба».

«Не подумали коні, що вони колись знадобляться в Таловій Балці та Озерах, не подбали про своє розмноження. А тепер от молоко скисає...»

«Новосілля чекає і овець. Там, куди їх обіцяють перевести, якщо вони не потопляться, то зустрінуть нову весну».

(З газет).
Надіслав В. ТАРАНЕЦЬ.

«На зекономленій сировині працювали у день комуністичного суботника робітники ковбасного цеху Ходорівського м'ясокомбінату, виробивши 3,3 тонни ковбасних виробів».

(З райгазети).
Надіслав Л. ГОЛЬБЕРГ.

Мал. В. ЧМИРЬОВА

— Ви не знаєте, який строк зберігання аналізів, бо я вже третій день приношу?..

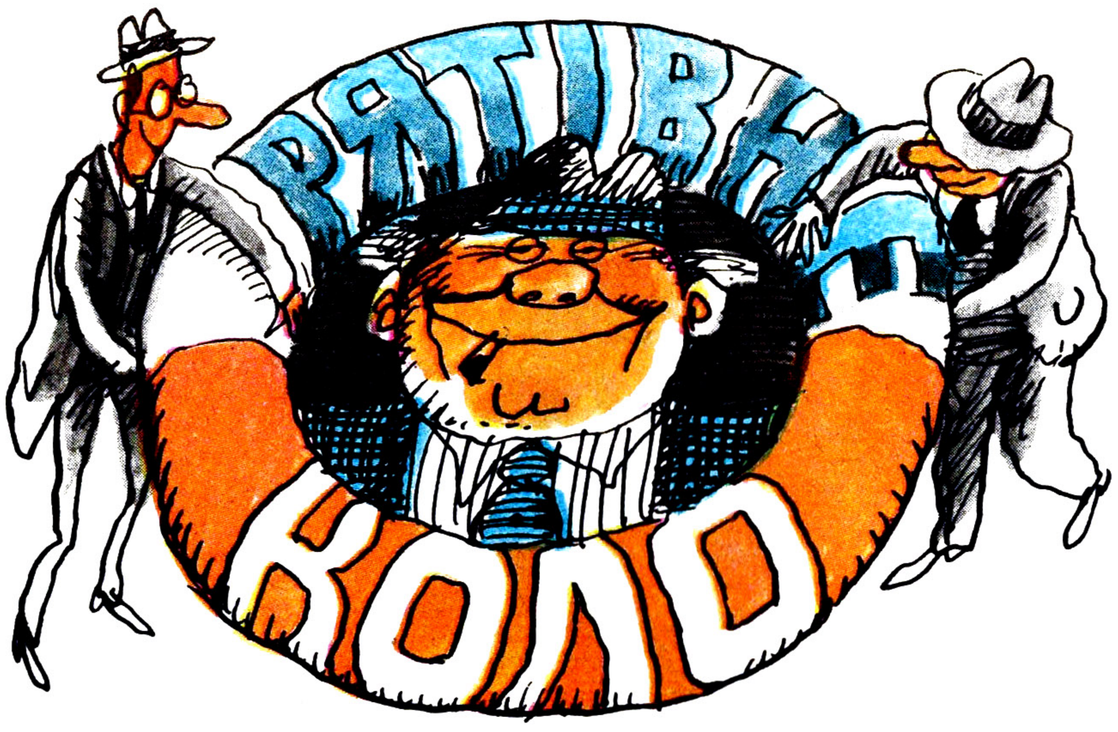

Ходить чоловік по інстанціях. Ходить і ходить.

— Я ні в чому не винний! — гучно б'є себе в груди. — Хочу, щоб мене поновили на роботі!

— А ким же ви працювали, якщо не секрет?

— Який там секрет! Начальником експериментального проектно-конструкторського і технологічного бюро «Будпластик»,— гордо представляється він.

— А за що ж вас звільнили? — цікавляться в інстанціях.

— О-о-о, та вони там нафор-мулювали! Понавигадували! Усіх собак понавішували... Ніби я зловживав, припускався всіляких порушень, використовував службове становище, і те де, і те пе... Нібито я докерувався до того, що зі збудованих за моєю вказівкою сорока шести каркасно-плівкових будівель для утримання великої рогатої худоби двадцять чотири — вже на ладан дихають, і на їх ремонт тепер витрачаються сотні тисяч карбованців... А худоба у тих корівниках-холодильниках взимку мало не позагиналася...

— І що ж, усе це неправда?

— Правда! Але ж не я їх будував! Я тільки здійснював керівництво!

— А далі що?

— Інкримінують, ніби це з моєї вини колгоспи республіки недоодержали дев'ять складів для зберігання міндобрив, і тепер 63 тисячі тонн того добра лежить просто неба... Ніби я причетний до того, що у річний звіт було включено неякісно розроблену тему — аби тільки одержати премію... Нібито це за моєю участю було неправильно визначено ціни на реалізовану продукцію, і через те замовники переплатили нам 6400 карбованців. Нібито я видав наказ виплачувати надомникам по 145 карбованців щомісяця за роботу, якої ніхто не бачив, і в результаті розтринькано понад півтори тисячі державних карбованців.

— А ви що, не писали такого наказу?

— Боронь боже! Я тільки підписував. Як і той наказ, за яким без усяких підстав виплачено 1237 карбованців з копійками за неіснуючі рацпропозиції... Приплітають мені й півтораста літрів розбазареного спирту, і ще багато чого приплітають. Але хіба ж це все я? То все вони, підлеглі! Заступники, головбух, головінж, начальник виробничого відділу...

— Ну, а ви ж самі щось робили?

— Нічого я не робив!.. Тобто, як же це не робив: керував, одержував зарплату, їздив на службовій машині... Так вони й до цього причепилися: мовляв, гасав я частенько на відомчій «легковушці» з Києва у Яготин, на наш дослідний завод, і щодня повертався додому, а командировочні, бач, одержував... І за такі дрібниці — справу клеїти?

— А що, на вас уже й справу завели?

— Аякже! Завели й передали слідчим органам! Правда, прокуратура Печерського району Києва — дай їй, боже, здоров'ячка — у моїх діях криміналу не виявила, але по партійній лінії мене вдарили кріпко: за грубе порушення державної дисципліни, незабезпечення збереження соціалістичної власності, і те де, і те пе вліпили сувору догану з занесенням до облікової картки. І з роботи потурили...

— Ну, то як же можна вас поновлювати? — дивуються в інстанціях.

— А дуже просто! Поновив же я завідуючого експериментальним відділом Г. В. Савченка, якого довелося, було, звільнити за випуск бракованої продукції. Запороли вони тоді, разом із заступником завідуючого технологічним відділом В. С. Стрільцем та завідуючим відділом випробувань Е. О. Інтербергом, ні мало, ні багато — понад 18 тисяч квадратних метрів склопластика. То я, правду кажучи, спочатку одного звільнив, другого перевів на два місяці старшим інженером, третьому оголосив сувору догану і позбавив середньомісячного заробітку на часткове відшкодування збитків... А вони почали ходити, як оце тепер я, по інстанціях. Ходили-ходили і виходили. Через двадцять два дні я Савченка поновив на роботі, обмежившись суворою доганою з утриманням середньомісячного заробітку. А ще через шістнадцять днів скасував і цей наказ, і стосовно Інтерберга теж відмінив усі санкції... Отож думаю, що й на мене тепер так само зглянуться. Зглянетесь, га?..

— Ні. Не можемо.

— Ну, то я пішов у ще вищі інстанції. Щось та виходжу...

І що ви думаєте? Виходив! Через кілька місяців вражена громадськість дізналася, що колишнього начальника бюро «Будпластик» Владилена Григоровича Корнієнка, який у своїй роботі припустився цілого букету грубих порушень і зловживань,— помилувано! На підставі листа Укрaгробуду, підписаного заступником голови правління В. М. Хорозовим, було видано наказ по республіканському кооперативно-державному об'єднанню «Укрсільбудіндустрія», на зміну попереднього наказу, від 28 березня 1986 року. Тим, попереднім, Корнієнка, як уже було мовлено, звільнили з роботи за вищевказані порушення та зловживання. Новим, більш гуманним наказом, його було звільнено «у зв'язку з переводом на іншу роботу».

Чим, питаєте, викликаний такий альтруїзм? Річ у тім, що В. Г. Корнієнко, перебуваючи на посту начальника, викидав усі ті свої фортелі та антраша не в безлюдній, як ви розумієте, пустелі. Та одному йому, певна річ, ніколи б і не вдалося наламати таку купу дров. Безпосереднє відношення до цієї купи мало і керівництво колишнього Укрміжколгоспбуду, реорганізованого тепер в Укрaгробуд: і перший заступник голови В. П. Леміш, і начальник головного технічного управління М. П. Бондарук, і його заступник Л. Б. Бодуєн, і начальник главку по будівництву в східних районах О. В. Паскевич та інші впливові товариші. То як же було не зглянутися, в скрутну мить не кинути «потопаючому» колезі рятівне коло у вигляді вищезгаданого наказу № 52-К? І хоч тому довелося, правда, терміново виїхати з України, однак це не завадило Владилену Григоровичу знову вигулькнути на керівній посаді: нині він працює начальником одного з будівельних управлінь на Далекому Сході.

Звичайно, як кажуть, поможи, доле. Може, там, вдалині від великодушних опікунів, Владилен Григорович і зробить для себе належний урок зі своєї невеселої одісеї. Але — що, коли якраз навпаки? Якщо раптом викристалізується той урок для нього, та ще й для інших подібних йому занадто енергійних людей, в сумнівної вартості афоризм: «Зловживай, та «лапу» май?..

О. СТУКАЛЕНКО,
В. БОЙКО.

Мал. В. ГЛИВЕНКА

— І чим вам не подобається мій підхід до роботи? А он ваш попередник був дуже задоволений!

Дуже Перче!

Останнім часом тролейбуси маршрутів №№ 2, 9, 10, 14 у нашому місті стали ходити не через визначений диспетчерською службою інтервал, а щопівгодини й більше, зате цілою бригадою, по 5—6 тролейбусів один за одним. Пасажирам, які до цього вдосталь намерзлися на зупинках, надано великий вибір транспорту — сідай у тролейбус, котрий найбільше до вподоби.

Як ти гадаєш, Перче, може Львівському трамвайно-тролейбусному управлінню варто подумати над тим, щоб замість кількох розрізнених тролейбусів створити один довгий поїзд із 5—6 зчеплених машин. І вів би його один водій. Уявляєш, скільки б вивільнилося робочих рук, і яка була б економія зарплати!

П. МЕЛЬНИЧУК.

м. Львів.

●

Ти, напевне, читав своєму Перченяткові віршовану казку І. Неходи «Пан Пшик», у якій висміюється пан, котрий вирішив оволодіти ремеслом коваля. Замовив йому селянин викувати леміш до плуга. Лемеша пан не викував, запевнив, що викує сокиру. Сокири теж не вийшло, то сказав, що зробить ножа. З ножа перейшов на шило, а коли запоров і шило, то спромігся зробити лише пшик.

Подібно до пана Пшика вчинив зі мною Чечельницький райсількомунгосп. Замовив я цій організації викопати колодязь на подвір'ї. Заплатив 472 крб. 79 коп. Копали колодязь, а викопали просто яму без води. П'ять разів я звертався до начальника райсількомунгоспу В. Ф. Тимошенка з проханням довести роботу до пуття. І кожного разу він мені обіцяв, що вода буде через десять днів. Врешті мені в комунгоспі сказали: «Не вдався колодязь, то хай буде яма для зберігання силосу або ще для чогось». Оскільки я в цю яму не збираюся закладати силос чи використовувати її для якихось інших потреб, то можна сказати, що з роботи чечельницьких копачів теж вийшов пшик. У казці пана за пшик добряче відлупцювали. А що робити мені?

Ф. ЯРУС.

с. Стратіївка
Чечельницького району
Вінницької області.

●

Турбує мене останнім часом одне питання: коли будівельники із сількомунгоспу, що підлягає Ананьївському РАПО, збираються робити другий капітальний ремонт Новогеоргіївського будинку культури?

А непокоїть це мене ось чому. Два роки тому розпочали вони перший капремонт. І що з того вийшло ти, Перче, можеш побачити ось на цій фотографії.

Найдивніше те, що керівник сількомунгоспу О. С. Гладкий уже встиг відрапортувати в район про завершення усіх робіт. Але якщо після першого капремонту залишилися такі руїни, то що, питається, буде після другого? Чи не розвалять будівельники наш заклад культури остаточно?..

І. МАЙСТРЕНКО, завідуючий сільським Будинком культури.

Ананьївський район
Одеської області.

НАШ ВЕСЕЛИЙ ВЕРНІСАЖ

Олег ГУЦОЛ — молодий, йому 23.

Скромний — чого не скажуть про нього герої його карикатур.

Сміливий — служив прикордонником.

Машини не має — тому закінчив машинобудівний технікум.

Соціально активний — працює кореспондентом маловисківської районної газети «Будівник комунізму», що на Кіровоградщині.

Ну, а щодо його карикатур, які часто друкуються в місцевій та республіканській пресі, то тут можна й не говорити. Їх треба бачити. Тому ми і надаємо Олегові Гуцолу сторінку «Наш веселий вернісаж».

— Син шибеником росте, а йому лише йога на думці!

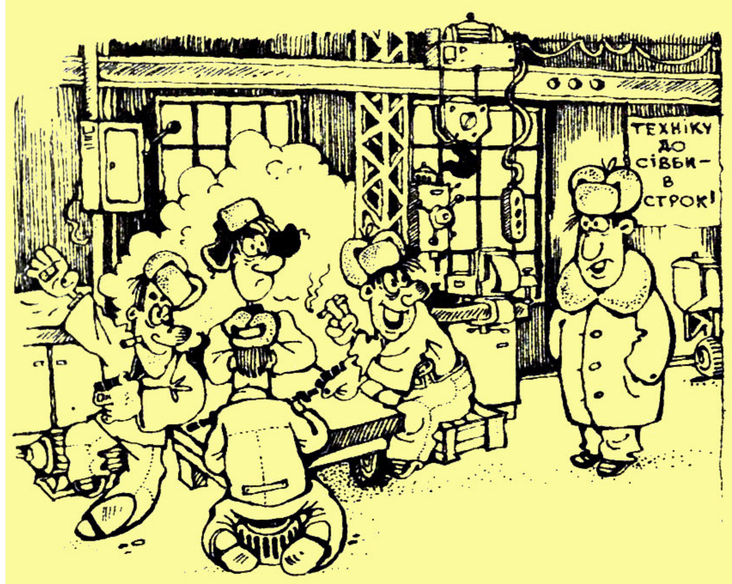

— Граєте! А хто ж буде техніку ремонтувати!

— А в нас домовленість: хто програє — той і ремонтує!

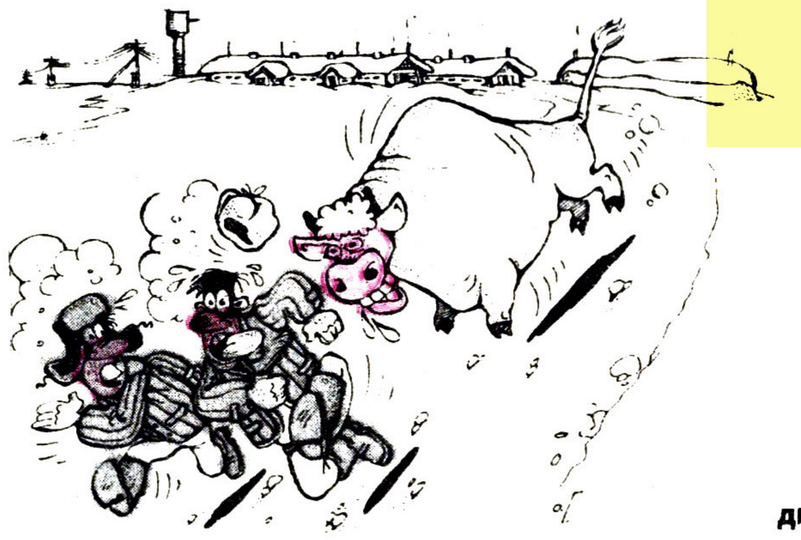

— Попереджав же тебе — не дихай на нього!..

Без слів.

— А це вам додаток до ордера!

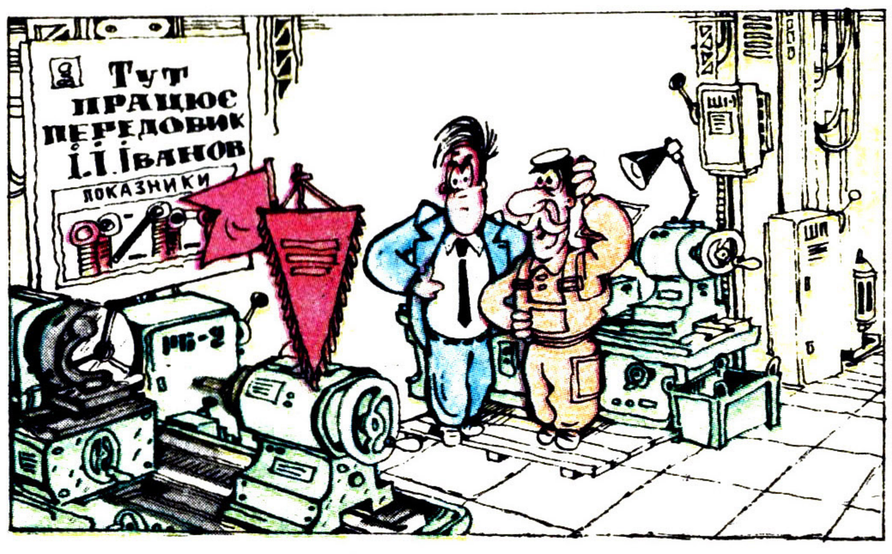

— Шкода чоловіка: добрим майстром був, але по президіях затягали!

perec-ua.
perec-ua.

Відсканував Іван Толокньов,
опрацював Олег Леськів
http://perec-ua.livejornal.com

Ціна номера 30 коп. Індекс 74393.

Мал. О. КОХАНА

— Диви, скоро ресторан буде!

Мал. М. ЛИТВИНА

ГІДРОМЕТЦЕНТР

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

— Та не хвилюйся: улітку весілля зіграємо!

Мал. І. АЛЕКСАНДРОВИЧА

— Давай трохи вище — і все буде гаразд!

Мал. О. ПЕТРЕНКА

Мал. Т. ЮНАКА

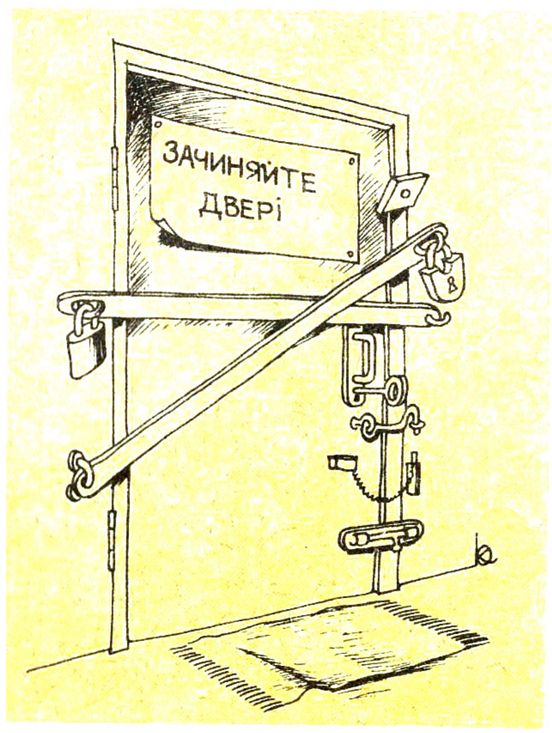

Мал. Ю. КОСОБУКІНА

Без слів.

Теми малюнків цього номера придумали: С. Корнійчук, П. Дисяк, О. Слуцький, Л. Телятников, В. Чмирьов, М. Вайсборд, В. Мохов, Р. Друкман, О. Коноваленко, В. Губін, А. Василенко, А. Ященко.

Головний редактор Ю. ПРОКОПЕНКО.

Редакційна колегія: В. БОЙКО, В. БОНДАРЕНКО, А. ВАСИЛЕНКО, П. ГЛАЗОВИЙ, В. ЗЕЛІНСЬКИЙ (головний художник), Ю. ІЩЕНКО (відповідальний секретар), Ф. МАКІВЧУК, Д. МОЛЯКЕВИЧ, М. ПРУДНИК, І. СОЧИВЕЦЬ, В. ЧЕПІГА (заступник головного редактора).

Журнал «Перец» № 1 (1259)
(на украинском языке)
Издательство «Радянська Україна».

Здано до набору 02.12.87. Підписано до друку 22.12.87. БФ 50422. 70×108/8. Офсетний друк. 2,8 умовн.-друк. арк. 14 умовн. фарб.-відб. 4,1 обл.-вид. арк. Тираж 2135600 прим. Зам. 06125.

ВИДАВНИЦТВО «РАДЯНСЬКА УКРАЇНА» © Журнал «Перець» 1988 р. Видається з січня 1927 року. Виходить двічі на місяць.

Адреса редакції: **252047, Київ-47, вул. Петра Нестерова, 4. Тел. 446-84-21, 441-89-37, 441-89-38.**
Адрес редакции: **252047, Киев-47, ул. Петра Нестерова, 4.** Для телеграм: Київ Перець.

Рукописи не повертаються. Передруковуючи із журналу матеріали, треба обов'язково посилатись на «Перець».

Ордена Леніна комбінат друку видавництва «Радянська Україна», 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
Ордена Ленина комбинат печати издательства «Радянська Україна», 252047, Киев-47, проспект Победы, 50.

Текст набрано із застосуванням вітчизняного фотонабірного комплексу «Каскад»

ПЕРЕЦЬ
№ 1 (1259)

СІЧЕНЬ
1988